

**Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді
ім. М. Світлова**

До Міжнародного року сім'ї

Вітчизна починається з родини

**Дитячі будинки сімейного типу та питання усиновлення
на Дніпропетровщині**

Дайджест



**Дніпропетровськ
2014**



**Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді
ім. М. Світлова**

До Міжнародного року сім'ї

Вітчизна починається з родини

**Дитячі будинки сімейного типу та питання усиновлення
на Дніпропетровщині**

Дайджест

**Дніпропетровськ
2014**

Вітчизна починається з родини: про дитячі будинки сімейного типу та усиновлення на Дніпропетровщині / укладач Л.Лебедева; ред.: В.Білявська; КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М. Светлова». – Дніпропетровськ, 2014. – 88 с. – (До Міжнародного року сім'ї).

Організація об'єднаних націй проголосила 2014 рік Міжнародним роком сім'ї. Цей рік стане ювілейний 20-м – саме стільки років минуло з моменту оголошення першого Року сім'ї.

Двадцята річниця Міжнародного року сім'ї дає можливість знову звернути увагу на роль сім'ї у процесі розвитку людства; обмінятися передовим досвідом у реалізації сімейної політики; провести огляд актуальних проблем, з якими стикаються сім'ї по всьому світу і рекомендувати рішення, підвести підсумки останніх тенденцій в області розвитку сімейної політики.

Виховання дітей-сиріт є важливим завданням, рішення якого допоможе уникнути маси соціальних проблем в майбутньому. Кожен з нас розуміє, що будинок сімейного типу, в якому батьки відповідально ставляться до взятих на себе обов'язків по вихованню прийомних дітей може дати потенційній дитині більше ніж сиротинець, а тим більше міцна сім'я, що усиновила дитину-сироту. В нашій державі поширені три основні види утримання та виховання дітей-сиріт: виховання в дитячих будинках, виховання в дитячих будинках сімейного типу та усиновлення.

На Дніпропетровщині функціонує 40 дитячих будинків сімейного типу. (За даними 2011 року).

В Дніпропетровську таких будинків 13. В них виховується 85 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки, а також 82 названі сім'ї, в яких виховується 109 прийомних дітей.

Дайджест «Вітчизна починається з родини» надає деякі законодавчі акти, матеріали з питань усиновлення, створення названих сімей та дитячих будинків сімейного типу на Дніпропетровщині.

Укладач: Л. М. Лебедева

Редактор: В. В. Білявська

Відповідальний за випуск: О. Л. Матюхіна

**Про ратифікацію Європейської конвенції про усиновлення дітей
(переглянутої): Закон України від 15 лютого 2011 року №3017-VI //**
Відомості Верховної Ради України. – 2011. – ст. 346. – [Електронний ресурс]
– Електронні дані. – Режим доступу:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3017-17> – Загол. з титулу екрану. –
Мова: укр. – Перевірено: 8.07.2014

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

Ратифікувати Європейську конвенцію про усиновлення дітей
(переглянуто) (994_a17), вчинену 27 листопада 2008 року у м. Страсбурзі,
яка набирає чинності для України з дня набрання чинності Конвенцією
відповідно до пункту 3 її статті 24 (додається), з такими застереженням та
заявою:

1) до підпункту "а (ii)" пункту 1 статті 7:

"Україна відповідно до пункту 1 статті 27 Конвенції залишає за собою
право не дозволяти усиновлювати дитину двом особам різної статі, які
перебувають у зареєстрованому партнерстві";

2) до статті 28:

"Органом, якому відповідно до статті 15 Конвенції мають направлятися
запити про надання інформації, є Міністерство освіти і науки, молоді та спорту
України".

Європейська конвенція про усиновлення дітей (переглянута)

{ Конвенцію ратифіковано Законом
№ 3017-VI (3017-17) від 15.02.2011
із застереженням та заявою }

Дата підписання: 27.11.2008

Дата ратифікації Україною: 15.02.2011

Дата набрання чинності для України: 01.09.2011

Преамбула

Держави – члени Ради Європи та інші держави, які підписали цю Конвенцію,
беручи до уваги, що метою Ради Європи є досягнення більшої єдності між її
членами для охорони й реалізації ідеалів та принципів, які є їхнім спільним
надбанням;

беручи до уваги, що, хоча інститут усиновлення дітей існує в законодавстві всіх держав – членів Ради Європи, у цих країнах зберігаються різні погляди на принципи, які повинні регулювати питання усиновлення, та розбіжності в процедурах усиновлення й правових наслідках усиновлення;

ураховуючи Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про права дитини (995_021) від 20 листопада 1989 року та, зокрема, її статтю 21;

ураховуючи Гаазьку конвенцію про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення (995_365) від 29 травня 1993 року;

відзначаючи зміст Рекомендації 1443 (2000) Парламентської Асамблеї Ради Європи "Міжнародне усиновлення: дотримання прав дитини" та Білої книги Ради Європи про принципи стосовно встановлення та правових наслідків батьківства;

визнаючи, що деякі з положень Європейської конвенції про усиновлення дітей від 1967 року (ETS № 58) (994_676) є застарілими та суперечать прецедентній практиці Європейського суду з прав людини;

визнаючи, що залучення дітей під час розгляду сімейних справ, які стосуються їх, значно поліпшилося Європейською конвенцією про здійснення прав дітей (994_135) від 25 січня 1996 року (ETS № 160) та прецедентною практикою Європейського суду з прав людини;

беручи до уваги, що прийняття спільних переглянутих принципів та практики стосовно усиновлення дітей з урахуванням відповідного розвитку в цій сфері протягом останніх десятиріч допомогло б зменшити труднощі, викликані різницею між їхніми національними законодавствами, і водночас відповідати інтересам усиновлених дітей;

будучи переконаними в необхідності переглянутого міжнародного документа Ради Європи про усиновлення дітей, який забезпечує ефективне доповнення, зокрема, Гаазької конвенції 1993 року (995_365);

визнаючи, що найвищі інтереси дитини мають перевагу, домовилися про таке:

ЧАСТИНА I

Сфера дії Конвенції та застосування її принципів

Стаття 1

Сфера дії Конвенції

1. Ця Конвенція застосовується до усиновлення дитини, яка на момент звернення усиновлювача про її усиновлення ще не досягла 18 років, не перебуває й не перебувала в шлюбі, не перебуває й не перебувала в зареєстрованому партнерстві й не досягла повноліття.

2. Ця Конвенція застосовується лише до правових інститутів усиновлення, якими створюються постійні відносини між дитиною й батьками.

Стаття 2

Застосування принципів

Кожна Держава-учасниця вживає таких законодавчих або інших заходів, які можуть бути необхідними, для забезпечення відповідності свого законодавства положенням цієї Конвенції та повідомляє про заходи, яких ужито для цього, Генеральному секретарю Ради Європи.

ЧАСТИНА II

Загальні принципи

Стаття 3

Дійсність усиновлення

Усиновлення є дійсним лише за умови, що його здійснено рішенням суду або адміністративного органу (далі – компетентний орган).

Стаття 4

Рішення про усиновлення

1. Компетентний орган не приймає рішення про усиновлення, якщо не є переконаним, що усиновлення відповідатиме найвищим інтересам дитини.

2. У кожному випадку компетентний орган приділяє особливу увагу важливості того, що усиновлення забезпечує дитину стабільними та гармонійними домашніми умовами.

Стаття 5

Згоди на усиновлення

1. З урахуванням пунктів 2-5 цієї статті рішення про усиновлення не приймається, якщо не надано принаймні таких згод, які не відкликані:

а) згода матері й батька; або в разі відсутності й батька, й матері, які могли б надати згоду, згода будь-якої особи чи установи, які вповноважені надати таку згоду замість них;

б) згода дитини, яка відповідно до закону вважається такою, що має достатній рівень розуміння; дитину вважають такою, що має достатній рівень

розуміння, після досягнення віку, який визначено законом та який не повинен перевищувати 14 років;

с) згода другого з подружжя чи зареєстрованого партнера усиновлювача.

2. Особам, згода на усиновлення яких вимагається, повинні бути надані консультації, які можуть бути необхідними, і належним чином повідомлено про наслідки їхньої згоди, зокрема чи призведе усиновлення дитини до припинення правових відносин між дитиною та сім'єю її походження. Згоду повинно бути надано вільно в установленій правовій формі й висловлено чи засвідчено письмово.

3. Компетентний орган повинен вимагати згоди будь-якої особи чи органу, зазначених у пункті 1, або відхиляти відмову в наданні такої згоди, окрім з виключних підстав, визначених законом. Однак згоди дитини, яка страждає від розладів, що перешкоджають висловленню дійсної згоди, можна не вимагати.

4. Якщо батько чи мати позбавлені батьківських прав стосовно дитини або принаймні права давати згоду на усиновлення, закон може передбачати, що одержання його чи її згоди не є обов'язковим.

5. Згода матері на усиновлення її дитини є дійсною, коли її надано в передбачений законом час після народження дитини, але не менше, ніж через шість тижнів, або, якщо не встановлено такого часу, у такий час, який, на думку компетентного органу, надає їй можливість достатньо відновитися від наслідків, пов'язаних з народженням дитини.

6. Для цілей цієї Конвенції "батько" й "мати" означають осіб, які відповідно до закону є батьками дитини.

Стаття 6

Консультація з дитиною

Якщо згода дитини відповідно до пунктів 1 й 3 статті 5 не є необхідною, з нею настільки, наскільки це є можливим, радяться та її думки й бажання враховуються з урахуванням рівня її розвитку.

Така консультація не вимагається, якщо вона очевидно суперечить найвищим інтересам дитини.

Стаття 7

Умови усиновлення

1. Закон дозволяє усиновлювати дитину:

а) двом особам різної статі:

i) які перебувають у шлюбі між собою або

ii) які перебувають у зареєстрованому партнерстві, якщо такий інститут існує;

б) одній особі.

2. Держави можуть поширювати дію цієї Конвенції на одностатеві пари, які одружені або перебувають у зареєстрованому партнерстві. Вони також можуть поширювати дію цієї Конвенції на різностатеві й одностатеві пари, які разом проживають у постійних стосунках.

Стаття 8

Можливість повторного усиновлення

Закон не дозволяє усиновлювати усиновлену дитину повторно, за винятком однієї чи більше таких обставин:

- а) коли дитину усиновлює другий з подружжя або зареєстрований партнер усиновлювача;
- б) коли попередній усиновлювач помер;
- в) коли усиновлення скасовано;
- г) коли попереднє усиновлення завершується або незабаром завершиться;
- е) коли повторне усиновлення виправдано серйозними підставами, а попереднього усиновлення відповідно до закону не може бути припинено.

Стаття 9

Мінімальний вік усиновлювача

1. Дитина може бути усиновлена лише, якщо усиновлювач досягнув установленого законом із цією метою мінімального віку; такий мінімальний вік не може бути меншим за 18 років і більшим за 30 років. Між усиновлювачем і дитиною повинна бути відповідна різниця у віці, ураховуючи найвищі інтереси дитини, бажано, щоб різниця становила принаймні 16 років.

2. Однак у найвищих інтересах дитини закон може дозволити відступ від вимоги стосовно мінімального віку або різниці у віці:

- а) коли усиновлювач є другим з подружжя або зареєстрованим партнером батька чи матері дитини або
- б) у силу виняткових обставин.

Стаття 10

Попереднє встановлення обставин

1. Компетентний орган приймає рішення про усиновлення лише після належного попереднього встановлення обставин стосовно усиновлювача, дитини та її сім'ї. Під час такого встановлення обставин і після цього дані можуть збиратися, оброблятися й розповсюджуватися лише відповідно до правил, які стосуються професійної конфіденційності й захисту персональних даних.

2. Установлення обставин в належному обсязі в кожній справі стосується настільки, наскільки це є можливим, та *inter alia*, таких питань:

а) особистості, стану здоров'я та соціального середовища усиновлювача, подробиць про його домівку та умови проживання, його здатності виховувати дитину;

б) причин, з яких усиновлювач бажає усиновити дитину;

с) причини, через які інший з подружжя або зареєстрованих партнерів не приєднується до заяви, коли лише один з подружжя або зареєстрованих партнерів звертається із заявою про усиновлення;

д) взаємної сумісності дитини й усиновлювача, а також тривалості часу, протягом якого дитина перебувала під його опікою;

е) особистості, стану здоров'я й соціального середовища дитини, а також з урахуванням встановлених законом обмежень її сімейного походження та її цивільного стану;

ф) етнічного, релігійного та культурного походження усиновлювача й дитини.

3. Таке встановлення обставин повинно бути доручено особі чи установі, які визначено із цією метою законом або компетентним органом. Воно повинно здійснюватися настільки, наскільки це є практично можливим, соціальними працівниками, які мають кваліфікацію в цій сфері завдяки своїй професійній підготовці та власному досвіду.

4. Положення цієї статті не впливають на повноваження чи обов'язок компетентного органу отримувати будь-яку інформацію або докази, незалежно від того, чи охоплюються вони обсягом такого встановлення обставин, і які він розглядає як такі, що можуть бути використані.

5. Установлення обставин стосовно придатності для усиновлення й правоздатності усиновлювача, обставин і мотивів заінтересованих осіб та доцільності влаштування дитини здійснюються до передачі дитини для усиновлення під опіку майбутніх усиновлювачів.

Стаття 11

Наслідки усиновлення

1. Унаслідок усиновлення дитина стає повноправним членом сім'ї усиновлювача (усиновлювачів) і має стосовно усиновлювача (усиновлювачів) та його або їхньої сім'ї такі самі права й обов'язки, як і діти усиновлювача (усиновлювачів), батьківство яких встановлено законом.

Усиновлювач (усиновлювачі) мають батьківську відповідальність стосовно дитини. Усиновлення припиняє правові відносини між дитиною та її батьком, матір'ю та сім'єю походження.

2. Проте один з подружжя або партнер усиновлювача, незалежно від того чи перебувають вони в зареєстрованих відносинах, зберігають свої права

та обов'язки стосовно усиновленої дитини, якщо остання є його дитиною, якщо іншого не встановлено законом.

3. Що стосується припинення правових відносин між дитиною та її сім'єю походження, то Держави-учасниці можуть робити винятки стосовно таких питань, як прізвища дитини та перешкод для реєстрації шлюбу чи вступу в зареєстроване партнерство.

4. Держави-учасниці можуть приймати положення про інші форми усиновлення, що мають більш обмежені наслідки, ніж ті, що встановлені в попередніх пунктах цієї статті.

Стаття 12

Громадянство усиновленої дитини

1. Держави-учасниці сприяють набуттю їхнього громадянства дитиною, усиновленою одним з їхніх громадян.

2. Втрату громадянства, яка могла б виникнути в результаті усиновлення, повинно бути обумовлено належністю до іншого громадянства чи його набуттям.

Стаття 13

Заборона обмежень

1. Число дітей, які можуть бути усиновлені одним усиновлювачем, не обмежується законом.

2. Особі, яка має дитину або може її мати, не може бути на цій підставі заборонено законом усиновлювати дитину.

Стаття 14

Скасування усиновлення або визнання його недійсним

1. Усиновлення може бути скасовано або визнано недійсним лише за рішенням компетентного органу. Найвищі інтереси дитини завжди мають перевагу.

2. Усиновлення може бути скасовано до досягнення дитиною повноліття лише на підставі серйозних обставин, передбачених законом.

3. Заяву про визнання усиновлення недійсним повинно бути подано в установленний законом строк.

Стаття 15

Запит про надання інформації від іншої Держави-учасниці

Коли встановлення обставин, що здійснюється відповідно до статей 4 й 10 цієї Конвенції, стосується особи, яка проживає або проживала на території іншої Держави-учасниці, ця Держава-учасниця в разі надіслання запиту про надання інформації без затримок вживає заходів для забезпечення надання запитуваної інформації. Кожна Держава призначає національний орган, якому повинен надсилатися запит про надання інформації.

Стаття 16

Провадження про встановлення батьківства

У разі, якщо триває розгляд справи про встановлення батьківства або, коли така процедура існує, про встановлення материнства, ініційований ймовірними біологічним батьком або матір'ю, вирішення справи про усиновлення в разі доцільності зупиняється до отримання результатів провадження про встановлення батьківства. Компетентні органи діють швидко в такому провадженні про встановлення батьківства.

Стаття 17

Заборона неналежної вигоди

Ніхто не може отримувати неправомірної фінансової або іншої вигоди від діяльності щодо усиновлення дитини.

Стаття 18

Більш сприятливі умови

Держави-учасниці зберігають за собою право приймати положення, більш сприятливі для усиновленої дитини.

Стаття 19

Випробувальний період

Держави-учасниці можуть вимагати, щоб дитину було передано під опіку усиновлювача до прийняття рішення про усиновлення на період, який є достатньо тривалим для того, щоб компетентний орган міг об'єктивно оцінити їхні майбутні відносини в разі прийняття рішення про усиновлення. У цьому контексті найвищі інтереси дитини мають перевагу.

Стаття 20

Надання консультацій та послуг після усиновлення

Державні органи забезпечують розвиток і належне функціонування служб, які надають консультації стосовно усиновлення та послуг після усиновлення для забезпечення допомогою та порадами майбутніх усиновлювачів, усиновлювачів або усиновлених.

Стаття 21

Навчання

Держави-учасниці забезпечують, щоб соціальні працівники, які займаються усиновленням, пройшли належне навчання стосовно соціальних і правових аспектів усиновлення.

Стаття 22

Доступ до інформації та її розголошення

1. Може бути передбачено законність усиновлення без розкриття сім'ї походження дитини інформації про особу усиновлювача.

2. Може бути передбачено зобов'язання чи дозвіл здійснення провадження в справі про усиновлення in camera.

3. Усиновлена дитина повинна мати доступ до наявної в компетентних органах інформації стосовно її походження. Коли батьки, від яких вона походить, мають законне право на нерозголошення інформації про свою особу, вона залишається відомою компетентному органу в обсязі, дозволеному законом, для вирішення питання про відміну цього права й розкриття інформації, яка ідентифікує особу, зважаючи на обставини й відповідні права дитини та батьків, від яких вона походить. Відповідне повідомлення може бути надано усиновленій дитині, яка не досягла повноліття.

4. Усиновлювач й усиновлена дитина повинні мати змогу одержати документ, який містить витяги з державних реєстрів та який засвідчує дату й місце народження усиновленої дитини, але явно не розкриває факту усиновлення чи особу батьків, від яких походить дитина. Держави-учасниці можуть не застосовувати цього положення до інших форм усиновлення, які передбачені пунктом 4 статті 11 цієї Конвенції.

5. Беручи до уваги право особи знати про свою особистість і походження, відповідна інформація, яка стосується усиновлення, збирається й зберігається протягом щонайменше 50 років після того, як усиновлення набрало законної сили.

6. Державні реєстри повинні зберігатися, й у будь-якому разі їхній зміст повинен відтворюватися таким чином, щоб особи, які не мають на це

законних підстав, не могли встановити факту усиновлення, а якщо цю інформацію розкрито, не могли отримати відомостей про особу батьків, від яких походить дитина.

Розділ III

Прикінцеві положення

Стаття 23

Дія Конвенції

1. Ця Конвенція замінює для її Держав-учасниць Європейську конвенцію про усиновлення дітей (994_676), відкриту для підписання 24 квітня 1967 року.

2. У відносинах між Стороною цієї Конвенції й Стороною Конвенції 1967 року (994_676), яка не ратифікувала цієї Конвенції, продовжує застосовуватися стаття 14 Конвенції 1967 року.

Стаття 24

Підписання, ратифікація й набрання чинності

1. Ця Конвенція є відкритою для підписання державами – членами Ради Європи й державами, які не є її членами, але які брали участь у її розробці.

2. Ця Конвенція підлягає ратифікації, прийняттю або затвердженню. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття чи затвердження передаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.

3. Ця Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати, коли три держави, які підписали Конвенцію, висловили свою згоду на обов'язковість Конвенції відповідно до положень пункту 2 цієї статті.

4. Стосовно будь-якої держави, азначеної в пункті 1, ка згодом висловлює свою згоду на обов'язковість для неї цієї Конвенції, вона набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку, з дати передачі на зберігання їхньої ратифікаційної грамоти або документа про прийняття чи затвердження.

Стаття 25

Приєднання

1. Після набрання цією Конвенцією чинності Комітет міністрів Ради Європи після консультацій Сторін може запропонувати будь-якій державі, яка не є членом Ради Європи та яка не брала участі в розробці Конвенції,

приєднатися до цієї Конвенції за рішенням, прийнятим більшістю, передбаченою в пункті "d" статті 20 Статуту Ради Європи (994_001), та за умови одностайного голосування представників Держав-учасниць, які мають право брати участь у засіданнях Комітету міністрів.

2. Стосовно будь-якої держави, яка приєдналася до Конвенції, Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати передачі на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи документа про приєднання.

Стаття 26

Територіальне застосування

1. Будь-яка держава під час підписання або передачі на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання може визначити територію або території, до яких застосовується ця Конвенція.

2. Будь-яка Держава-учасниця в подальшому шляхом надіслання заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи може поширити застосування цієї Конвенції на будь-яку іншу визначену в заяві територію, за міжнародні відносини якої вона несе відповідальність або від імені якої вона вповноважена брати на себе зобов'язання.

Стосовно такої території Конвенція набирає чинності з першого дня місяця, який настає після закінчення тримісячного строку з дати отримання заяви Генеральним секретарем Ради Європи.

3. Будь-яку заяву, зроблену згідно з двома попередніми пунктами, стосовно будь-якої території, визначеної в такій заяві, може бути відкликано шляхом надіслання Генеральному секретарю Ради Європи повідомлення. Відкликання набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем Ради Європи.

Стаття 27

Застереження

1. До цієї Конвенції не може бути зроблено жодних застережень, за винятком положень підпункту "b" пункту 1 статті 5, рубрики "ii" підпункту "a" пункту 1 та підпункту "b" пункту 1 статті 7, а також пункту 3 статті 22.

2. Будь-яке застереження, зроблене державою відповідно до пункту 1, повинно бути сформульовано під час підписання або передачі на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання.

3. Держава може відкликати цілком або частково будь-яке застереження, яке вона зробила відповідно до пункту 1, шляхом надіслання повідомлення Генеральному секретарю Ради Європи, яке набирає чинності з дати його отримання.

Стаття 28

Повідомлення про компетентні органи

Кожна Держава-учасниця повідомляє Генеральному секретарю Ради Європи назву та адресу органу, якому надсилаються запити відповідно до статті 15.

Стаття 29

Денонсація

1. Будь-яка Держава-учасниця може будь-коли денонсувати цю Конвенцію шляхом надіслання повідомлення Генеральному секретарю Ради Європи.

2. Така денонсація набирає чинності з першого дня місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати отримання повідомлення Генеральним секретарем Ради Європи.

Стаття 30

Повідомлення

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє державам – членам Ради Європи, державам, які не є членами Ради Європи, але які брали участь у розробці цієї Конвенції, будь-якій Державі-учасниці та будь-якій державі, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції про:

- a) будь-яке підписання;
- b) будь-яку передачу на зберігання ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання;
- c) будь-яку дату набрання цією Конвенцією чинності згідно зі статтею 24 цієї Конвенції;
- d) будь-яке повідомлення, отримане відповідно до положень статті 2;
- e) будь-яку заяву, отриману відповідно до пункту 2 статті 7 та пункту 2 й 3 статті 26;
- f) будь-яке застереження або відкликання застережень, зроблених відповідно до положень статті 27;
- g) будь-яке повідомлення, отримане відповідно до положень статті 28;
- h) будь-яке інше повідомлення, отримане відповідно до статті 29 й дату, з якої денонсація набирає чинності;
- i) будь-яку іншу дію, повідомлення чи інформацію, що стосуються цієї Конвенції.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на та вповноважені, підписали цю Конвенцію.

Учинено в м. Страсбург 27 листопада 2008 року англійською та французькою мовами, причому обидва тексти є рівноавтентичними, в одному примірнику, який передається на зберігання в архіві Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії кожній державі - члену Ради Європи, державам, які не є членами Ради Європи, але які брали участь у розробці Конвенції, а також будь-якій державі, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції.

Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу
Постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2002 р. № 564
[Електронний ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/564-2002-п>

– Загол. з титулу екрану. – Мова: укр. – Перевірено: 8.07.2014

{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ

№ 1572 (1572-2004-п) від 17.11.2004

№ 305 (305-2005-п) від 20.04.2005

№ 107 (107-2006-п) від 06.02.2006

№ 203 (203-2007-п) від 14.02.2007

№ 1134 (1134-2007-п) від 19.09.2007

№ 72 (72-2008-п) від 22.02.2008

№ 723 (723-2008-п) від 20.08.2008

№ 620 (620-2009-п) від 24.06.2009

№ 20 (20-2010-п) від 06.01.2010

№ 415 (415-2012-п) від 23.05.2012 }

З метою створення належних умов для виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, в сімейному оточенні Кабінет Міністрів України п о с т а н о в л я є:

1. Затвердити Положення про дитячий будинок сімейного типу (додається).

2. Міністерству соціальної політики здійснювати координацію та методичне забезпечення діяльності дитячих будинків сімейного типу.

{ Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1572

(1572-2004-п) від 17.11.2004, № 305 (305-2005-п) від 20.04.2005, № 107

(107-2006-п) від 06.02.2006, № 415 (415-2012-п) від 23.05.2012 }

3. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям надавати допомогу в створенні та діяльності дитячих будинків сімейного типу.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1994 р. № 267 (267-94-п) "Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу" (ЗП України, 1994 р., № 8, ст. 208);

постанову Кабінету Міністрів України від 17 березня 1998 р. № 310 (310-98-п) "Про внесення змін та доповнень до Положення про дитячий будинок сімейного типу" (Офіційний вісник України, 1998 р., № 11, ст. 409).

ПОЛОЖЕННЯ

про дитячий будинок сімейного типу

{ У тексті Положення та додатка до нього слово "неповнолітніх" замінено словом "дітей" згідно з Постановою КМ № 1134 (1134-2007-п) від 19.09.2007 }

Загальні питання

1. Метою створення дитячого будинку сімейного типу є забезпечення належних умов для виховання в сімейному оточенні дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

2. Дитячий будинок сімейного типу – окрема сім'я, що створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, які беруть на виховання та спільне проживання не менш як 5 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Батьки-вихователі – особи, які беруть на виховання та спільне проживання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (далі – вихованці).

Вихованці перебувають у дитячому будинку сімейного типу до досягнення 18-річного віку, а в разі продовження навчання у професійно-технічному, вищому навчальному закладі I-IV рівня акредитації - до 23 років або до закінчення відповідних навчальних закладів. {Абзац третій пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006, № 723 (723-2008-п) від 20.08.2008 }

Загальна кількість дітей у дитячому будинку сімейного типу не повинна перевищувати 10 осіб, враховуючи рідних.

Створення та ліквідація дитячого будинку сімейного типу

3. Рішення про створення дитячого будинку сімейного типу приймається районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим комітетом міської ради (міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення) на підставі заяви осіб або особи,

які виявили бажання створити такий будинок, з урахуванням результатів навчання, подання відповідного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді і висновку служби у справах дітей про наявність умов для його створення. (Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

4. На підставі рішення про створення дитячого будинку сімейного типу між батьками-вихователями та органом, який прийняв рішення про його створення, укладається угода за формою згідно з додатком (далі – угода).

Дія угоди припиняється у разі, коли в дитячому будинку сімейного типу виникають несприятливі умови для виховання та спільного проживання дітей (важка хвороба батьків-вихователів, відсутність взаєморозуміння з дітьми, конфліктні стосунки між дітьми, невиконання батьками-вихователями обов'язків щодо належного виховання, розвитку та утримання дітей), повернення вихованців рідним батькам (опікуну, піклувальнику, усиновителю), досягнення дитиною повноліття, за згодою сторін, з інших причин, передбачених угодою, та за рішенням суду, а також за наявності обставин, зазначених у статті 212 Сімейного кодексу України (2947-14). { Абзац другий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006, № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Дія угоди також припиняється у разі, коли батькам-вихователям або членам сім'ї, з якими вони проживають на спільній житловій площі, у тому числі малолітнім та неповнолітнім дітям, діагностовано захворювання, зазначені в абзаці дванадцятому пункту 17 цього Положення. { Пункт 4 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 620 (620-2009-п) від 24.06.2009; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

У разі припинення дії угоди питання про подальше влаштування вихованців вирішується органом опіки і піклування, який вживає вичерпних заходів влаштування дітей у сім'ї громадян України – на усиовлення, під опіку або піклування, у прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу. {Абзац пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006, № 203 (203-2007-п) від 14.02.2007 }

5. Орган, що ухвалив рішення про створення дитячого будинку сімейного типу, позачергово надає батькам-вихователям індивідуальний житловий будинок або багатокімнатну квартиру за нормами, встановленими законодавством. (Абзац перший пункту 5 в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

Надане в користування житлове приміщення повинне бути обладнане необхідними меблями, побутовою технікою та іншими предметами тривалого вжитку, перелік яких визначається органом, який прийняв рішення про створення дитячого будинку сімейного типу.

Користування наданим житловим приміщенням здійснюється в порядку, встановленому законодавством для користування службовими приміщеннями.

6. У разі зменшення кількості вихованців внаслідок вибуття їх за віком або з інших причин за згодою сторін угоди вирішується питання про поповнення дитячого будинку сімейного типу вихованцями, або переведення його в статус прийомної сім'ї. (Пункт 6 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

7. Контроль за умовами проживання вихованців здійснюють органи опіки та піклування і служби у справах дітей районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих комітетів міських рад міст республіканського Автономної Республіки Крим і міст обласного значення (далі – місцеві служби у справах дітей).

Раз на рік місцева служба у справах дітей готує звіт про стан виховання, утримання і розвитку дітей в дитячому будинку сімейного типу на основі інформації, що надається соціальним працівником, який здійснює соціальне супроводження родини, вихователем дошкільного навчального закладу або класним керівником загальноосвітнього навчального закладу, де навчається дитина, дільничним лікарем-педіатром і дільничним інспектором місцевого відділку міліції. Батьки-вихователі обов'язково ознайомлюються з складеним звітом, який затверджується начальником служби у справах дітей. (Пункт 7 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

Соціальне супроводження дитячих будинків сімейного типу здійснюється центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, що передбачає надання комплексу правових, психологічних, соціально-педагогічних, соціально-економічних, соціально-медичних та інформаційних послуг, спрямованих на створення належних умов функціонування дитячого будинку сімейного типу. (Пункт 7 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

Соціальне супроводження дитячого будинку сімейного типу здійснюється постійно. { Пункт 7 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006 }

Для здійснення соціального супроводження за дитячим будинком сімейного типу закріплюється соціальний працівник відповідного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, який пройшов спеціальну підготовку за програмою, затвердженою наказом Мінсоцполітики. Соціальний працівник проходить навчання не рідше ніж один раз на п'ять років. { Пункт 7 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 415 (415-2012-п) від 23.05.2012 }

У разі відсутності центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за місцем розташування дитячого будинку сімейного типу соціальне супроводження здійснює міський або обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. { Пункт 7 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006 }

Порядок здійснення соціального супроводження дитячого будинку сімейного типу затверджується наказом Мінсоцполітики. { Пункт 7 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 415 (415-2012-п) від 23.05.2012 } { Пункт 7 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006 }

8. За вихованцями зберігаються пільги та державні гарантії, встановлені законодавством для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

9. Ліквідація дитячого будинку сімейного типу здійснюється за рішенням органу, який створив його, або за рішенням суду.

10. Посадові особи, винні у порушенні законодавства щодо дитячих будинків сімейного типу, несуть відповідальність згідно із законом.

Влаштування дітей до дитячого будинку сімейного типу

11. До дитячого будинку сімейного типу в першу чергу влаштовуються діти, які перебувають між собою у родинних стосунках, за винятком випадків, коли за медичними показаннями або з інших причин вони не можуть виховуватися разом.

Влаштування дітей у дитячий будинок сімейного типу проводиться з урахуванням віку батьків-вихователів та дітей, за умови, що на час досягнення обома батьками-вихователями пенсійного віку всі вихованці досягли віку вибуття з дитячого будинку сімейного типу. У разі досягнення пенсійного віку одним з батьків-вихователів час перебування дітей визначається за віком молодшого з батьків. В окремих випадках за згодою сторін дитячий будинок сімейного типу може функціонувати і після досягнення батьками-вихователями пенсійного віку, але не більше ніж протягом п'яти років. (Пункт 11 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

12. На кожну дитину орган опіки та піклування зобов'язаний надати батькам-вихователям такі документи:

рішення органу опіки і піклування про направлення дитини на виховання та спільне проживання у дитячому будинку сімейного типу;

(Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

свідоцтво про народження дитини;

медичну довідку про стан здоров'я або витяг з історії розвитку дитини;

довідку (атестат) про освіту або висновок психолого-медико-педагогічної консультації про рівень розвитку дитини;

документи про батьків або осіб, які їх замінюють (свідоцтво про смерть, вирок або рішення суду, довідка про хворобу, розшук батьків та інші документи, що підтверджують відсутність батьків або неможливість виховання ними своїх дітей);

довідку про наявність та місцезнаходження братів і сестер чи інших близьких родичів дитини;

опис належного дитині майна, у тому числі житла, та відомості про осіб, які відповідають за його збереження;

пенсійну книжку на дітей, які одержують пенсію, копію ухвали суду про стягнення аліментів.

У разі коли на момент влаштування дитини до дитячого будинку сімейного типу деякі із зазначених документів відсутні, місцева служба у справах дітей зобов'язана надати їх протягом двох місяців. За достовірність відомостей у наданих батькам-вихователям документах відповідальність у межах своєї компетенції несуть органи опіки і піклування за місцем походження або місцем проживання дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, та керівник закладу, в якому перебувала дитина.

(Абзац десятий пункту 12 в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

13. Дитячий будинок сімейного типу комплектується дітьми протягом дванадцяти місяців з дня створення. Контроль за його комплектуванням здійснює місцева служба у справах дітей.

(Пункт 13 в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

14. За вихованцями зберігаються раніше призначені аліменти, пенсія, інші види державної допомоги. Суми коштів, що належать вихованцям як пенсія, аліменти чи інші види державної допомоги, переходять у розпорядження батьків-вихователів і витрачаються на утримання вихованців.

(Пункт 14 в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

15. Органи опіки та піклування забезпечують збереження майна, у тому числі житла, вихованців за місцем його знаходження і здійснюють контроль за його використанням.

16. Вихованці мають право підтримувати особисті контакти з батьками та іншими родичами, якщо це не суперечить їх інтересам і не заборонено рішенням суду. Форму такого спілкування визначають органи опіки та піклування за погодженням з батьками-вихователями та за участю соціального працівника, який здійснює соціальне супроводження.

(Пункт 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

Батьки-вихователі, їхні права та обов'язки

17. Батьками-вихователями можуть бути повнолітні та працездатні особи, за винятком: { Абзац перший пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №107 (107-2006-п) від 06.02.2006 }

осіб, визнаних у встановленому порядку недієздатними або обмежено дієздатними;

осіб, позбавлених батьківських прав;

осіб, які були усиновлювачами, опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями іншої дитини, але усиновлення було скасовано або визнано недійсним, опіку, піклування чи діяльність прийомної сім'ї або дитячого будинку сімейного типу було припинено з їх вини; { Абзац четвертий пункту 17 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

осіб, які за станом здоров'я не можуть виконувати обов'язки щодо виховання дітей (інваліди I і II групи, які за висновком медико-соціальної експертної комісії потребують стороннього догляду, особи, в яких офіційно зареєстровані асоціальні прояви, нахили до насильства); { Абзац п'ятий пункту 17 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

осіб, які перебувають на обліку або на лікуванні у психоневрологічному чи наркологічному диспансері; { Абзац пункту 17 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

осіб, які зловживають спиртними напоями або наркотичними засобами; {Абзац пункту 17 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010}

осіб, які страждають на хвороби, перелік яких затверджений МОЗ щодо осіб, які не можуть бути усиновлювачами; {Абзац пункту 17 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

осіб, які були засуджені за злочини проти життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканості особи, проти громадської безпеки, громадського порядку та моральності, у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, а також за злочини, передбачені статтями 148, 150, 150-1, 164, 166, 167, 169, 181, 187, 324 і 442 Кримінального кодексу України (2341-14), або мають непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість за вчинення інших злочинів; {Абзац пункту 17 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

осіб, які не мають постійного місця проживання та постійного заробітку (доходу). {Абзац пункту 17 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Середньомісячний сукупний дохід сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців, що передували місяцю звернення із заявою про утворення дитячого будинку сімейного типу, не може бути менший ніж розмір прожиткового мінімуму, встановлений законом для відповідних соціальних і демографічних груп населення. {Абзац пункту 17 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010}

Не можуть бути батьками-вихователями особи, з якими проживають члени сім'ї (у тому числі малолітні та неповнолітні діти), які мають глибокі органічні ураження нервової системи, алкогольну та наркотичну залежність, хворі на СНІД, відкриту форму туберкульозу, психотичні розлади, в яких офіційно зареєстровані асоціальні прояви, нахили до насильства. { Абзац

пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 620 (620-2009-п) від 24.06.2009 }

18. Кандидати у батьки-вихователі подають до органу, який приймає рішення про створення дитячого будинку сімейного типу, такі документи:

довідку про склад сім'ї (форма 3);

копію свідоцтва про шлюб (для подружжя);

довідку про проходження курсу підготовки і рекомендацію центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо включення їх у банк даних про сім'ї потенційних усиновителів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів; (Абзац четвертий пункту 18 в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

копії паспортів;

довідку про доходи за останні шість місяців або копію декларації про доходи, засвідчену в установленому порядку; { Пункт 18 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }
довідку про стан свого здоров'я та осіб, які проживають разом з ними;

письмову згоду всіх повнолітніх членів сім'ї, які проживають разом з кандидатами у батьки-вихователі, якщо останні вирішили створити дитячий будинок сімейного типу на власній житловій площі, засвідчену нотаріально.

Батьки-вихователі в обов'язковому порядку проходять курс підготовки (один раз на два роки), проведення якого забезпечують обласні центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за програмою, затвердженою наказом Мінсоцполітики. { Абзац пункту 18 в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 415 (415-2012-п) від 23.05.2012 }

19. Батьки-вихователі несуть відповідальність за життя, здоров'я, фізичний і психічний розвиток вихованців.

20. Батьки-вихователі є законними представниками вихованців і захисниками їх прав та інтересів у всіх органах, установах та організаціях без спеціальних на те повноважень.

21. Нарахування та сплата страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування за батьків-вихователів із сум їх грошового забезпечення здійснюються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

{ Пункт 21 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006; в редакції Постанови КМ № 72 (72-2008-п) від 22.02.2008 }

22. Батькам-вихователям дитячого будинку сімейного типу виплачується грошове забезпечення у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

{ Пункт 22 в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 203 (203-2007-п) від 14.02.2007 }

23. Питання захисту житлових прав батьків-вихователів та осіб, які проживають з ними, регулюються угодою.

Матеріальне забезпечення дитячого будинку сімейного типу

24. Фінансування дитячого будинку сімейного типу здійснюється за рахунок видатків державного бюджету в порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Розмір державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, становить два прожиткових мінімуми для дітей відповідного віку.

Державна соціальна допомога і грошове забезпечення виплачуються щомісяця не пізніше 20 числа за місцем проживання дитини у дитячому будинку сімейного типу батькам-вихователям через державні підприємства поштового зв'язку або перераховуються на особові рахунки обох батьків-вихователів у банківській установі за їх вибором. { Абзац третій пункту 24 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 203 (203-2007-п) від 14.02.2007 }

Заощаджені протягом року бюджетні кошти вилученню не підлягають і використовуються батьками-вихователями для задоволення потреб вихованців у наступному році.

(Пункт 24 в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006)

25. За згодою сторін угоди дитячому будинку сімейного типу може надаватися у користування земельна ділянка для ведення садівництва та городництва поблизу місця його знаходження, а також транспортний засіб.

26. На час навчання вихованців у професійно-технічних навчальних закладах, вищих навчальних закладах I-IV рівня акредитації після досягнення ними 18-річного віку кошти на їх утримання виділяються дитячому будинку сімейного типу з державного бюджету, якщо вихованці на час навчання проживають у цьому будинку до 23 років або до закінчення відповідних навчальних закладів.

{Пункт 26 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006, № 723 (723-2008-п) від 20.08.2008 }

27. Місцеві відділи у справах сім'ї та молоді за участю об'єднань громадян, професійних спілок щороку забезпечують безкоштовне оздоровлення вихованців.

Вихованці, які за медичними показаннями потребують санаторно-курортного лікування, забезпечуються путівками до санаторіїв.

28. Інші питання матеріального та фінансового забезпечення дитячого будинку сімейного типу (проведення у разі потреби поточного або капітального ремонту житла тощо) вирішуються органом, який прийняв рішення про його створення.

(Пункт 28 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 107
(107-2006-п) від 06.02.2006)

29. Дитячому будинку сімейного типу може надаватися юридичними та фізичними особами благодійна допомога.

30. Після закінчення строку перебування вихованців у дитячому будинку сімейного типу в разі відсутності у них права на житло органи опіки (піклування) забезпечують вихованців дитячого будинку сімейного типу протягом місяця у позачерговому порядку впорядкованим соціальним житлом.

(Положення доповнено пунктом 30 згідно з Постановою КМ № 107
(107-2006-п) від 06.02.2006)

Зразок

**Додаток
до Положення про дитячий будинок
сімейного типу**

**УГОДА
про організацію діяльності
дитячого будинку сімейного типу**

_____ " ____ " _____ 200_ р. N ____
(населений пункт)

_____ (повне найменування органу, що прийняв рішення

_____ про створення дитячого будинку сімейного типу)
в особі _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

і батьки-вихователі _____
(прізвище, ім'я, по батькові,

число, місяць, рік народження, паспорт, серія, номер,

_____ ким і коли виданий)
що проживають _____,
(адреса)

уклали цю угоду про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу, до якого влаштовуються діти на підставі відповідного рішення _____

(прізвище, ім'я, по батькові дитини, рік народження)

1. Батьки-вихователі зобов'язуються:

1) у роботі з дітьми дотримуватись вимог законодавства України про захист інтересів дітей та охорону дитинства;

2) проводити щороку медичне обстеження дітей та виконувати рекомендації лікарів-спеціалістів;

3) співпрацювати з місцевими службами у справах дітей та центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у ході здійснення соціального супроводження дитячих будинків сімейного типу; у разі потреби звертатися до центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у зв'язку з необхідністю залучення фахівців для вирішення проблемних питань;

4) брати участь у різних формах підвищення кваліфікації;

5) у разі виникнення в дитячому будинку сімейного типу несприятливих умов для утримання, виховання та навчання дітей повідомляти про це місцеві служби у справах дітей;

6) використовувати в повному обсязі та за призначенням державну соціальну допомогу, що надається дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, які виховуються в дитячому будинку сімейного типу, на забезпечення їх повноцінного харчування, утримання, виховання, розвитку і освіти.

2. Батьки-вихователі несуть відповідальність за вихованців згідно із законодавством та за діяльність дитячого будинку сімейного типу.

3. _____
(повне найменування органу, що прийняв рішення про

створення дитячого будинку сімейного типу)

зобов'язується:

1) у межах видатків, передбачених у державному бюджеті на утримання дитячого будинку сімейного типу, перераховувати щомісяця до 20 числа на особові рахунки обох батьків-вихователів у банківській установі або

виплачувати через державні підприємства поштового зв'язку кошти в розмірі двох прожиткових мінімумів для дітей відповідного віку;

2) щомісяця виплачувати грошове забезпечення батькам-вихователям;

3) надати батькам-вихователям дитячого будинку сімейного типу житлове приміщення _____
(адреса)

загальною площею _____ кв. метрів виходячи з розрахунку проживання в дитячому будинку сімейного типу _____ осіб;

4) надати у користування дитячому будинку сімейного типу земельну ділянку для ведення садівництва та городництва площею _____ гектарів;

5) надати у користування дитячому будинку сімейного типу транспортний засіб _____;
(найменування)

6) щороку затверджувати кошторис на підтримання в належному технічному стані будівлі дитячого будинку сімейного типу після ознайомлення з ним батьків-вихователів;

7) забезпечити соціальне супроводження дитячого будинку сімейного типу;

8) забезпечити щорічне безоплатне медичне обстеження дітей;

9) здійснювати координацію діяльності відповідних районних (міських) установ та організацій, пов'язаної із захистом прав дітей.

4. За згодою сторін ця угода може бути доповнена іншими зобов'язаннями.

5. У разі порушення та неналежного виконання умов цієї угоди кожна із сторін має право звернутися до суду.

6. Угода може бути розірвана за згодою сторін.

7. Угода укладається в трьох примірниках – по одному для кожної із сторін та місцевої служби у справах дітей. Усі примірники мають однакову юридичну силу.

8. Ця угода набирає чинності з дня її підписання.

_____	_____
(повне найменування органу, що	(прізвище, ім'я, по батькові
_____	_____
прийняв рішення про створення	батьків-вихователів)
_____	_____

дитячого будинку сімейного типу)

(адреса)

(адреса)

(розрахунковий рахунок)

(розрахунковий рахунок)

(прізвище, посада керівника

(підпис)

органу)

(підпис)

(підпис)

М.П.

{ Додаток в редакції Постанови КМ № 107 (107-2006-п) від 06.02.2006; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 203 (203-2007-п) від 14.02.2007 }

Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2008 р. № 905 [Електронний ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/905-2008-п>

– Загол. з титулу екрану. – Мова: укр. – Перевірено: 8.07.2014

{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
№ 20 (20-2010-п) від 06.01.2010
№ 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010
№ 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011
№ 1215 (1215-2011-п) від 30.11.2011 }

Кабінет Міністрів України п о с т а н о в л я є:

1. Затвердити Порядок провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2003 р. № 1377 (1377-2003-п) "Про затвердження Порядку ведення обліку дітей, які можуть бути усиновлені, осіб, які бажають усиновити дитину, та здійснення нагляду за дотриманням прав дітей після усиновлення" (Офіційний вісник України, 2003 р., № 36, ст. 1944);

пункт 3 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2006 р. № 367 (367-2006-п) (Офіційний вісник України, 2006 р., № 13, ст. 873);

пункт 4 змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1134 (1134-2007-п) (Офіційний вісник України, 2007 р., № 71, ст. 2673);

постанову Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2007 р. № 1213 (1213-2007-п) "Про внесення змін до Порядку ведення обліку дітей, які можуть бути усиновлені, осіб, які бажають усиновити дитину, та здійснення нагляду за дотриманням прав дітей після усиновлення" (Офіційний вісник України, 2007 р., № 78, ст. 2895).

3. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

4. Ця постанова набирає чинності з 1 грудня 2008 року.

ПОРЯДОК провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей

{ У тексті Порядку слова "Міністерство молоді, сім'ї та гендерної політики Автономної Республіки Крим" в усіх відмінках замінено словами "Міністерство у справах сім'ї та молоді Автономної Республіки Крим" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

{ У тексті Порядку слова "Мінсім'ямолодьспорт", "Департамент" в усіх відмінках замінено словом "Мінсоцполітики", а слова "Міністерство у справах сім'ї та молоді Автономної Республіки Крим" в усіх відмінках – словами "уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Загальні положення

1. Усиновлення дітей є пріоритетною формою влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

2. Діяльність з усиновлення провадиться уповноваженими державою органами та посадовими особами.

Не допускається провадження діяльності з добору та передачі для усиновлення дітей від імені та в інтересах громадян, які бажають усиновити дитину, отримання та передача будь-яких відомостей про дитину, документів щодо неї іншими особами.

Забороняється будь-яка діяльність з усиновлення з метою отримання прибутків.

Облік дітей, які можуть бути усиновлені

3. Облік дітей, які можуть бути усиновлені (далі – облік), здійснюється службами у справах дітей районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах рад за місцем походження дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, уповноваженим органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службами у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики.
{ Абзац перший пункту 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Усиновлення дитини, яка не перебуває на місцевому обліку дітей, які можуть бути усиновлені, у службі у справах дітей районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради не допускається, крім випадків, передбачених пунктами 85 і 91 цього Порядку.

{ Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

4. На облік беруться:

- 1) діти-сироти;
 - 2) діти, позбавлені батьківського піклування;
 - 3) діти, батьки яких дали згоду на усиновлення.
5. Дитина береться на облік за наявності таких документів:

для дитини-сироти – свідоцтва про смерть батьків або довідки органів реєстрації актів цивільного стану про реєстрацію смерті батьків;

для дитини, батьки якої:

– позбавлені батьківських прав, або визнані безвісно відсутніми, або визнані недієздатними, – рішення суду;

– оголошені померлими, – свідоцтва про смерть батьків, виданого органами реєстрації актів цивільного стану на підставі рішення суду, або довідки органів реєстрації актів цивільного стану про реєстрацію смерті батьків;

– невідомі, для підкинутої, знайденої дитини – акта про дитину, покинуту в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я або яку відмовились забрати батьки чи інші родичі, про підкинуту чи знайдену дитину, складеного за формою, затвердженою МОЗ та МВС, і довідки, виданої органом реєстрації актів цивільного стану, яка підтверджує, що запис про батьків

дитини у Книзі реєстрації народжень проведено за рішенням органу опіки і піклування;

для дитини, яку не забрали з закладу охорони здоров'я, – акта про дитину, покинуту в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я або яку відмовились забрати батьки чи інші родичі, про підкинуту чи знайдену дитину, складеного за формою, затвердженою МОЗ та МВС, із зазначенням документів, на підставі яких записані відомості про матір дитини, довідки органу реєстрації актів цивільного стану про внесення запису про батьків дитини у Книгу реєстрації актів про народження, а також письмової згоди матері (батьків) на усиновлення, засвідченої нотаріусом, або рішення суду про позбавлення матері (батьків) батьківських прав, або довідки, виданої органами МВС про те, що місце проживання (перебування) матері (батьків) невідоме; { Абзац сьомий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

для дитини, яку протягом двох місяців після народження не забрали з пологового будинку або іншого закладу охорони здоров'я, – акта про дитину, покинуту в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я або яку відмовились забрати батьки чи інші родичі, про підкинуту чи знайдену дитину, складеного за формою, затвердженою МОЗ та МВС, довідки органу реєстрації актів цивільного стану про внесення запису про батьків дитини у Книгу реєстрації актів про народження відповідно до статті 135 Сімейного кодексу України (2947-14); { Пункт 5 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

для дитини, батьки якої дали згоду на усиновлення, – письмової згоди батьків на усиновлення дитини, засвідченої нотаріусом.

6. Для взяття дитини на облік необхідні документи щодо обох батьків.

Якщо мати чи батько дитини є неповнолітніми, крім їх письмової згоди додається письмова згода їх батьків, засвідчена нотаріусом.

У разі коли дитину виховувала одинока матір, до документів, зазначених у пункті 5 цього Порядку, додається довідка з органу реєстрації актів цивільного стану щодо запису відомостей про батька дитини.

Якщо дитина, яка може бути усиновлена, перебуває під опікою (піклуванням) і опікун (піклувальник) дав згоду на її усиновлення, до документів, зазначених у пункті 5 цього Порядку, додається письмова згода опікуна (піклувальника).

7. За наявності документів, зазначених у пунктах 5 і 6 цього Порядку, дитина береться на місцевий облік із занесенням даних про неї до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, що ведеться за формою згідно з додатком 1.

Діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, батьки яких дали згоду на усиновлення, беруться на місцевий облік службою у справах дітей за місцем їх походження протягом місяця після виникнення підстав для усиновлення. { Абзац пункту 7 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Дата взяття дитини на місцевий облік зазначається в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені.

8. У день взяття дитини на місцевий облік служба у справах дітей складає обліково-статистичну картку – соціальний паспорт дитини в Єдиному електронному банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів (далі – Єдиний банк даних). { Абзац перший пункту 8 із змінами, внесеними Постановою КМ – 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Порядок ведення Єдиного банку даних та форми документів, які в ньому зберігаються, затверджуються Мінсоцполітики.

9. У разі коли протягом місяця після взяття дитини на місцевий облік ніхто не виявив бажання її усиновити або взяти під опіку чи піклування, служба у справах дітей складає в Єдиному банку даних анкету дитини, яка може бути усиновлена, за формою згідно з додатком 17 (далі – анкета), та роздруковує її у трьох примірниках, які підписують начальник (заступник начальника) служби у справах дітей, голова (заступник голови) районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради. { Абзац перший пункту 9 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010, – 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

За наявності у дитини братів (сестер) у правому верхньому куті першої сторінки анкети проставляється штамп "Має братів (сестер)".

До кожного примірника анкети додаються копії свідоцтва про народження дитини, рішення районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради про надання дитині статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, документів, зазначених у пунктах 5 і 6 цього Порядку, висновки про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, складений за формою згідно з додатком 2, витяг з історії розвитку дитини та її фотокартка на повний зріст розміром 9 x 13 см.

Два примірники анкети разом з документами передаються відповідно до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрацій.

Анкета не складається у разі, коли протягом строку перебування дитини на місцевому обліку: { Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

1) виявилися громадяни, які бажають її усиновити і отримали позитивний висновок районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини; { Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

2) серед осіб, що перебувають на обліку потенційних опікунів та піклувальників, виявилася особа, яка бажає взяти її під опіку чи піклування, про що до районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради або суду нею подано відповідну заяву та документи. Рішення про призначення опіки чи піклування приймається районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті ради протягом одного місяця від дня отримання відповідної заяви та документів. { Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Якщо протягом місяця після отримання висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини кандидати в усиновлювачі не звернулися до суду із заявою про усиновлення дитини або суд постановив рішення про відмову в усиновленні дитини чи районна, районна у м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті ради або суд прийняв рішення про відмову в установленні опіки чи піклування складається пояснення у двох примірниках за формою (з1300-10), затвердженою Мінсоцполітики, яке разом з двома примірниками анкети передається до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрацій. { Пункт 9 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

10. Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій протягом п'яти робочих днів перевіряють правильність оформлення анкети разом з документами, беруть дітей, які можуть бути усиновлені, на регіональний облік, заносять відомості про них до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені. Дата взяття дитини на регіональний облік заноситься до Єдиного банку даних. { Абзац перший пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Дата взяття дитини на регіональний облік зазначається в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, а також в анкеті разом з регіональним обліковим номером.

У разі потреби в уточненні відомостей про дитину надсилається запит до служби у справах дітей за місцем складення анкети. У таких випадках строк взяття дитини на регіональний облік продовжується, але не більш як на 10 робочих днів.

Якщо на підставі поданих документів встановлено, що дитина не може бути усиновлена, або в анкеті чи документах виявлені виправлення, неточності, два примірники анкети разом з документами повертаються службі у справах дітей, яка їх склала, з відповідними роз'ясненнями. { Абзац четвертий пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

11. Служба у справах дітей районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради після надходження анкети, повернутої їй відповідно до пунктів 10 і 14 цього Порядку, анулює анкету, про що складається відповідний акт.

Інформація про анулювання анкети заноситься до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та Єдиного банку даних.

12. У разі коли протягом місяця перебування дитини на регіональному обліку ніхто не виявив бажання її усиновити або взяти під опіку чи піклування, один примірник анкети разом з документами, підписаний керівником (заступником керівника) уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, начальником (заступником начальника) служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, Головою (заступником Голови) Ради міністрів Автономної Республіки Крим, головою (заступником голови) обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, передається до Мінсоцполітики. {Абзац перший пункту 12 і змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Анкета не передається до Мінсоцполітики у разі, коли протягом строку перебування дитини на регіональному обліку: { Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

1) виявилися громадяни, які бажають її усиновити і отримали позитивний висновок районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини; { Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

2) серед осіб, що перебувають на обліку потенційних опікунів та піклувальників, виявилася особа, яка бажає взяти її під опіку чи піклування, про що до районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради або суду нею подано відповідну заяву та документи. Рішення про призначення опіки чи піклування приймається районною, районною у мм. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті ради протягом одного місяця від дня отримання відповідної заяви та

документів. { Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Якщо протягом місяця після отримання висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини кандидати в усиновлювачі не звернулися до суду із заявою про усиновлення дитини або суд постановив рішення про відмову в усиновленні дитини чи районна, районна у м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті ради або суд прийняв рішення про відмову в установленні опіки чи піклування складається пояснення за формою (з1300-10), затвердженою Мінсоцполітики, яке разом з анкетою передається до Мінсоцполітики. { Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

13. Мінсоцполітики протягом десяти робочих днів перевіряє правильність оформлення анкети разом з документами, бере дитину, яка може бути усиновлена, на централізований облік і заносить відомості про неї до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені. Дата взяття дитини на централізований облік заноситься до Єдиного банку даних. { Абзац перший пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010, № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Дата взяття дитини на централізований облік зазначається в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, а також в анкеті разом з централізованим обліковим номером.

У разі потреби в уточненні відомостей про дитину Мінсоцполітики надсилає запити до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій або служби у справах дітей, де дитина перебуває на місцевому обліку. У таких випадках строк взяття дитини на централізований облік продовжується, але не більш як на 20 робочих днів.

Якщо на підставі поданих документів встановлено, що дитина не може бути усиновлена, або в анкеті чи документах виявлені виправлення, неточності, анкета разом з документами повертається відповідно до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації з відповідними роз'ясненнями. { Абзац четвертий пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

14. Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служба у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації після надходження анкети, повернутої їм відповідно до пункту 13 цього Порядку, знімають дитину з регіонального обліку, про що робиться відповідний запис у Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та повертають два примірники анкети службі у справах дітей, яка їх склала, для анулювання.

15. У разі зміни місця проживання (перебування), форми влаштування, статусу дитини, яка може бути усиновлена, служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини протягом п'яти робочих днів письмово повідомляє про це службу у справах дітей, де дитина перебуває на місцевому обліку, а також уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службу у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації. До повідомлення, що адресується службі у справах дітей, де дитина перебуває на місцевому обліку, додаються копії документів про зміну місця проживання (перебування), форми влаштування, статусу дитини, засвідчені в установленому порядку. { Абзац перший пункту 15 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Зазначену інформацію про дитину служба у справах дітей за місцем взяття дитини на місцевий облік протягом доби після її надходження вносить до Єдиного банку даних.

16. Після закінчення річного строку перебування дитини на місцевому обліку служба у справах дітей за місцем взяття дитини на такий облік протягом п'яти робочих днів надсилає до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації та Мінсоцполітики уточнену інформацію про дитину: висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, відомості про місце її проживання (перебування) та нову фотокартку дитини.

У подальшому висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, відомості про місце проживання (перебування) та її нові фотокартки подаються щороку до досягнення дитиною семи років, а також після досягнення десяти та тринадцяти років. У разі істотних змін у стані здоров'я або зовнішності дитини необхідна інформація чи фотокартка дитини подаються невідкладно. До Єдиного банку даних уточнена інформація про дитину вноситься постійно. { Абзац другий пункту 16 із змінами, несеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

16-1. Анкета дитини може бути анульована службою у справах дітей, яка її склала, у разі:

отримання анкети, повернутої відповідно до пунктів 10 і 14 цього Порядку;

виявлення факту:

- повторного складення анкети на одну і ту ж дитину;
- безпідставного складення анкети на дитину.

Анулювання анкети є підставою для зняття дитини з місцевого, регіонального та централізованого обліку.

{ Порядок доповнено пунктом 16-1 згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

17. Діти знімаються з місцевого, регіонального та централізованого обліку в разі:

- 1) усиновлення;
- 2) поновлення батьківських прав батька, матері;
- 3) поновлення дієздатності батька, матері;
- 4) встановлення, визнання батьківства;
- 5) установа опіки чи піклування, якщо відсутня згода опікуна чи піклувальника на усиновлення;
- 6) відкликання батьками згоди на усиновлення;
- 7) скасування рішень суду про позбавлення батьківських прав, визнання батьків недієздатними, безвісно відсутніми, оголошення батьків померлими;
- 8) набуття дитиною чи надання їй повної цивільної дієздатності;
- 9) досягнення повноліття;
- 10) смерті;
- 11) анулювання анкети службою у справах дітей, яка її склала.

{ Пункт 17 доповнено підпунктом 11 згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Діти також знімаються з регіонального обліку в разі отримання уповноваженим органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службою у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації анкети, повернутої Мінсоцполітики відповідно до пункту 13 цього Порядку.

{ Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Зняття дитини з місцевого обліку здійснюється протягом трьох робочих днів після отримання службою у справах дітей документів, які є підставою для такого зняття. { Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Повідомлення про зняття дитини з місцевого обліку надсилається до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації протягом п'яти робочих днів після зняття дитини з обліку. { Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Зняття дитини з регіонального обліку здійснюється протягом трьох робочих днів після отримання службою у справах дітей повідомлення про зняття дитини з місцевого обліку. { Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Повідомлення про зняття дитини з регіонального обліку надсилається до Мінсоцполітики щомісяця до 10 числа місяця, що настає за тим, у якому дитину знято з такого обліку. { Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Інформація про зняття дитини з місцевого, регіонального та централізованого обліку заноситься до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та Єдиного банку даних. { Пункт 17 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Анкети дітей, знятих з обліку з підстав, передбачених підпунктами 1-8 цього пункту, зберігаються службами у справах дітей та Мінсоцполітики до досягнення дитиною вісімнадцяти років, після чого знищуються, про що складається акт згідно з додатком 14. { Абзац дев'ятнадцятий пункту 17 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Анкети дітей, знятих з обліку з підстав, передбачених підпунктами 9-11 цього пункту, знищуються після зняття дитини з обліку, про що складається акт згідно з додатком 14. { Абзац двадцятий пункту 17 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

18. Діти поновлюються на місцевому, регіональному та централізованому обліку в разі:

- 1) визнання усиновлення недійсним;
- 2) скасування усиновлення;
- 3) припинення опіки, піклування або звільнення опікуна, піклувальника від виконання повноважень;
- 4) надання опікуном, піклувальником згоди на усиновлення дитини;
- 5) смерті опікуна, піклувальника.

Поновлення дитини на місцевому, регіональному та централізованому обліку здійснюється з дати настання зазначених обставин.

Підставою для поновлення дитини на місцевому, регіональному та централізованому обліку є записи про взяття та зняття дитини з обліку у Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені.

До строку перебування дитини на місцевому, регіональному та централізованому обліку включається час, протягом якого дитина перебувала на відповідному обліку до її поновлення.

19. У разі настання обставин, передбачених підпунктами 1-5 пункту 18 цього Порядку, служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини з'ясовує, де дитина перебувала на місцевому обліку, та інформує відповідну службу у справах дітей про необхідність поновлення дитини на місцевому обліку.

Служба у справах дітей за місцем перебування дитини на місцевому обліку протягом п'яти робочих днів вносить відомості про дитину до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, з приміткою "Дитина поновлена на обліку", складає обліково-статистичну картку - соціальний паспорт дитини в Єдиному банку даних.

Після закінчення місячного строку перебування дитини на місцевому обліку (з урахуванням часу перебування дитини на місцевому обліку до зняття з нього) з Єдиного банку даних роздруковуються три примірники анкети, які оформлюються відповідно до пункту 9 цього Порядку, два з яких невідкладно передаються відповідно до уповноваженого органу виконавчої

влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації для поновлення дитини на регіональному обліку або взяття її на такий облік. До анкети додаються копії документів, на підставі яких здійснено поновлення дитини на обліку, повідомлення про поновлення дитини на місцевому обліку із зазначенням періоду її перебування на такому обліку до поновлення на ньому. { Абзац третій пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій поновлюють дитину в установленому порядку на регіональному обліку відповідно до пункту 10 цього Порядку. Про поновлення дитини на регіональному обліку в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, робиться примітка "Дитина поновлена на обліку".

Після закінчення місячного строку перебування дитини на регіональному обліку (з урахуванням часу перебування дитини на регіональному обліку до її зняття з такого обліку) один примірник анкети разом з документами, підписаний керівником (заступником керівника) уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, начальником (заступником начальника) служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, Головою (заступником Голови) Ради міністрів Автономної Республіки Крим, головою (заступником голови) обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, передається до Мінсоцполітики для поновлення дитини на централізованому обліку або взяття її на такий облік. До анкети додається повідомлення про поновлення дитини на регіональному обліку із зазначенням періоду її перебування на такому обліку до поновлення на ньому. { Абзац п'ятий пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Мінсоцполітики поновлює дитину на централізованому обліку відповідно до пункту 13 цього Порядку. Про поновлення дитини на централізованому обліку в Книзі обліку дітей, які можуть бути усиновлені, робиться примітка "Дитина поновлена на обліку".

20. У разі відсутності інформації про перебування дитини на місцевому обліку служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини, щодо якої настали обставини, передбачені підпунктами 1-5 пункту 18 цього Порядку, вживає заходів до взяття дитини на місцевий облік відповідно до пункту 7 цього Порядку.

Облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину

21. Облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину, здійснює служба у справах дітей за місцем проживання таких громадян.

22. Громадяни України, які бажають усиновити дитину, звертаються з письмовою заявою про взяття їх на облік кандидатів в усиновлювачі до служби у справах дітей за місцем проживання. Заява може бути написана в присутності працівника служби у справах дітей та засвідчена ним. У разі коли одне з подружжя не може особисто з'явитись до служби у справах дітей для написання заяви, його заяву, засвідчену нотаріально, може подати дружина (чоловік).

До заяви додаються такі документи:

- 1) копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу;
- 2) довідка про заробітну плату за останні шість місяців або копія декларації про доходи за попередній календарний рік, засвідчена органами державної податкової служби;
- 3) копія свідоцтва про шлюб, укладений в органах реєстрації актів цивільного стану, якщо заявники перебувають у шлюбі;
- 4) висновок про стан здоров'я кожного заявника, складений за формою згідно з додатком 3;
- 5) засвідчена нотаріально письмова згода другого з подружжя на усиновлення дитини (у разі усиновлення дитини одним з подружжя), якщо інше не передбачено законодавством;
- 6) довідка про наявність чи відсутність судимості для кожного заявника, видана органами внутрішніх справ за місцем проживання заявника;
- 7) копія документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням.

Копії документів, зазначених у підпунктах 1, 3 і 7 цього пункту, засвідчуються працівником служби у справах дітей, який здійснює приймання документів.

У разі усиновлення дитини одним із подружжя висновок про стан здоров'я та довідка про наявність чи відсутність судимості подаються кожним з подружжя.

Заява вважається поданою, якщо до неї додані всі документи, зазначені в цьому пункті. Витребування у заявників документів, не зазначених у цьому пункті, не допускається.

Строк дії документів становить один рік з дня їх видачі, якщо інше не передбачено законодавством.

23. Під час приймання документів заявникам роз'яснюються порядок та умови усиновлення, права і обов'язки кандидатів в усиновлювачі, усиновлювачів, правові наслідки усиновлення, порядок здійснення контролю за умовами проживання і виховання усиновленої дитини, про що складається акт за формою (з1300-10), затвердженою Мінсоцполітики.

{ Пункт 23 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

24. Служба у справах дітей протягом 10 робочих днів після надходження заяви та всіх документів, зазначених у пункті 22 цього Порядку:

перевіряє документи на відповідність вимогам законодавства;

проводить бесіду із заявниками, з'ясовує мотиви усиновлення, ставлення до виховання дітей. У разі коли усиновлення здійснюється одним із подружжя, з'ясовуються причини, з яких другий з подружжя не бажає бути усиновлювачем, та його ставлення до намірів дружини (чоловіка) усиновити дитину;

складає акт обстеження житлово-побутових умов заявників;

розглядає питання про можливість заявників бути усиновлювачами та готує відповідний висновок і в разі надання позитивного висновку ставить заявників на облік кандидатів в усиновлювачі із занесенням даних про них до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі, яка ведеться за формою згідно з додатком 4, та Єдиного банку даних.

25. Громадяни України, які бажають усиновити дитину, можуть за бажанням або за рекомендацією служби у справах дітей пройти курс підготовки з питань виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

26. Заявники не беруться на облік кандидатів в усиновлювачі, якщо:
{ Абзац перший пункту 26 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

подані документи не відповідають вимогам, визначеним у пункті 22 цього Порядку;

у поданих документах є виправлення або дописки, не завірені в установленому порядку;

заявники (один з них) не можуть бути усиновлювачами відповідно до статті 212 Сімейного кодексу України (2947-14); { Абзац четвертий пункту 26 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

різниця у віці між дитиною, яку бажають усиновити, та заявниками становить менш як п'ятнадцять років; { Абзац п'ятий пункту 26 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1215 (1215-2011-п) від 30.11.2011 }

житлове приміщення заявників перебуває в незадовільному санітарно-гігієнічному стані;

у житловому приміщенні заявників неможливо влаштувати місце для занять і окреме спальне місце для дитини;

під час обстеження житлово-побутових умов заявників та бесіди з ними або при вивченні їх документів виявлені обставини чи умови, які можуть мати негативні наслідки для виховання і розвитку дитини. {Абзац восьмий пункту 26 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

вони відмовилися від підписання акта, передбаченого пунктом 23 цього Порядку. { Пункт 26 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Про відмову у взятті на облік кандидатів в усиновлювачі заявникам надається обґрунтована відповідь у письмовій формі.

27. Висновок про можливість бути усиновлювачами оформляється згідно з визначеними Мінсоцполітики вимогами на бланку служби у справах дітей, підписується її керівником, засвідчується печаткою та видається кандидатам в усиновлювачі.

Разом з висновком повертаються пронумеровані, прошнуровані, скріплені печаткою та завірені підписом керівника (заступника керівника) служби у справах дітей документи, подані кандидатами в усиновлювачі, із зазначенням служби у справах дітей, в якій вони перебувають на обліку, та облікового номера.

Строк дії висновку про можливість бути усиновлювачами становить один рік від дати видачі. Строк дії висновку може бути продовжений, але не більш як на один рік. { Абзац третій пункту 27 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

У разі коли протягом дії висновку закінчився строк дії документів (одного з них), зазначених у пункті 22 цього Порядку, кандидати в усиновлювачі поновлюють їх та додають до документів, повернутих службою у справах дітей.

Якщо протягом строку дії висновку про можливість бути усиновлювачами кандидати в усиновлювачі не здійснили усиновлення, вони можуть звернутися до служби у справах дітей за місцем обліку із заявою про продовження строку дії висновку. До заяви додаються документи, зазначені у пункті 22 цього Порядку. Служба у справах дітей перевіряє подані документи, складає акт обстеження житлово-побутових умов заявників та готує довідку про продовження строку дії висновку за формою (з1300-10), затвердженою Мінсоцполітики, або у разі виявлення обставин, що унеможливають усиновлення письмово повідомляє заявників про відмову у продовженні зазначеного строку. Документи, подані кандидатами в усиновлювачі, пронумеровані, прошнуровані, скріплені печаткою та завірені підписом керівника (заступника керівника) служби у справах дітей, повертаються заявникам. { Абзац п'ятий пункту 27 в редакції Постанови КМ №1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Довідка про продовження строку дії висновку про можливість бути усиновлювачами або повідомлення про відмову у продовженні зазначеного строку оформляється на бланку служби у справах дітей, підписується її керівником та засвідчується печаткою. { Пункт 27 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

28. Служба у справах дітей за місцем взяття на облік кандидатів в усиновлювачі формує їх особову справу, в якій зберігаються:

заява про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі;

копія паспорта чи іншого документа, що посвідчує особу;

копія свідоцтва про шлюб, якщо кандидати в усиновлювачі перебувають у шлюбі;

копія акта обстеження житлово-побутових умов зазначених кандидатів;

копія висновку про можливість бути усиновлювачами;

копія довідки про продовження строку дії висновку про можливість бути усиновлювачами;

реєстраційна картка кандидатів в усиновлювачі, роздрукована з Єдиного банку даних, із зазначенням строку дії документів, поданих кандидатами в усиновлювачі.

29. Кандидати в усиновлювачі знімаються з обліку в разі:

1) усиновлення дитини;

2) закінчення строку дії висновку про можливість бути усиновлювачем, якщо такі кандидати не звернулися із заявою про продовження його дії;

3) подання кандидатами в усиновлювачі письмової заяви про зняття з обліку;

4) з'ясування або виникнення обставин, що унеможливають усиновлення.

Служба у справах дітей письмово повідомляє кандидатів в усиновлювачі про зняття їх з обліку з підстав, передбачених підпунктами 2-4 цього пункту.

Інформація про зняття кандидатів в усиновлювачі з обліку заноситься до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі та Єдиного банку даних.

Після зняття з обліку кандидатів в усиновлювачі до їх особової справи додається копія рішення суду про усиновлення дитини чи інший документ, на підставі якого проведено зняття з обліку.

Після усиновлення дитини особова справа кандидатів в усиновлювачі зберігається службою у справах дітей за місцем обліку кандидатів до досягнення усиновленою дитиною вісімнадцяти років, після чого знищується, про що складається акт згідно з додатком 15. { Абзац дев'ятий пункту 29 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Особова справа кандидатів в усиновлювачі, знятих з обліку з підстав, передбачених підпунктами 2-4 цього пункту, зберігається службою у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі протягом року, після чого знищується, про що складається акт згідно з додатком 15. { Абзац десятий пункту 29 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

30. Ведення обліку іноземців, які перебувають у шлюбі з громадянами України і постійно проживають на території України, що підтверджується посвідкою на постійне проживання в Україні, виданою органами МВС, та усиновлення ними дитини здійснюється в порядку, встановленому для громадян України, які проживають на території України. { Абзац перший пункту 30 в редакції Постанови КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Для перевірки іноземців, які перебувають у шлюбі з громадянами України і постійно проживають на території України, на предмет наявності

або відсутності інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, і Генеральному секретаріаті Інтерполу служба у справах дітей протягом п'яти робочих днів надсилає повідомлення до Мінсоцполітики. { Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

До повідомлення додаються копія паспорта іноземця з перекладом на українську мову і засвідчена нотаріально письмова згода заявника на отримання інформації про нього в Генеральному секретаріаті Інтерполу та правоохоронних органах держави, громадянином якої є іноземець, та держави, на території якої він проживає. { Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Мінсоцполітики протягом десяти робочих днів після надходження повідомлення надсилає запит до МВС. { Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

МВС проводить перевірку заявників відповідно до пункту 35-1 цього Порядку та надсилає відповідь по суті запиту службі у справах дітей, яка розглядає питання про взяття заявників на облік кандидатів в усиновлювачі. { Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Питання про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі та підготовка висновку про можливість подружжя бути усиновлювачами, один з якого є іноземцем, розглядається службою у справах дітей протягом п'яти робочих днів після надходження від МВС результатів перевірки заявників. {Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Повідомлення долучається службою у справах дітей до справи заявників, а його копія видається заявникам для подання до суду.

Строк дії повідомлення – один рік з дня його видачі Національним центральним бюро Інтерполу. { Пункт 30 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Облік громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які бажають усиновити дитину, що проживає в Україні

31. Облік громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які бажають усиновити дитину, що проживає в Україні, здійснює Мінсоцполітики.

32. Порядок та умови прийому громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які бажають усиновити дитину в Україні, для подання ними справ (з1406-11) визначає Мінсоцполітики.

33. Громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці, які бажають усиновити дитину, що проживає в Україні, подають до Мінсоцполітики справу, яка складається з таких документів:

1) заява про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі, засвідчена нотаріально;

2) копія паспорта або іншого документа, що посвідчує особу, у трьох примірниках; { Підпункт 2 пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

3) висновок компетентного органу країни проживання, який підтверджує можливість заявників бути усиновлювачами (у двох примірниках). У висновку зазначаються адреса, житлово-побутові умови (кількість спальних кімнат, наявність умов для проживання дитини), біографічні дані, склад сім'ї (кількість осіб, які проживають разом із заявником, ступінь родинного зв'язку, наявність власних дітей), ставлення заявників до усиновлення.

Висновок повинен містити рекомендації щодо кількості, віку та стану здоров'я дітей, яких можуть усиновити заявники. Рекомендації щодо стану здоров'я дитини зазначаються у разі, коли заявникам рекомендовано усиновлення дитини-інваліда, яка страждає на хворобу, внесену до затвердженого МОЗ переліку захворювань, які дають право на усиновлення дитини без дотримання строків її перебування на обліку в Мінсоцполітики, а також дітей віком до п'яти років. { Абзац перший підпункту 3 пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Якщо висновок видано недержавним органом, до нього додається копія ліцензії на провадження таким органом діяльності, пов'язаної з усиновленням.

Іноземцям, які постійно проживають на території України, що підтверджується посвідкою на постійне проживання в Україні, виданою органами МВС, висновок готує служба у справах дітей за місцем їх проживання;

{ Підпункт 3 пункту 33 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

4) дозвіл компетентного органу країни проживання заявників на в'їзд і постійне проживання усиновленої дитини, крім громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які проживають на території країни, з якою Україна має безвізовий режим;

{ Підпункт 4 пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010, № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

5) зобов'язання заявника нотаріально засвідчене (у двох примірниках): {Абзац перший підпункту 5 пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

поставити дитину на облік у відповідній консульській установі чи дипломатичному представництві України (із зазначенням найменування

установи, представництва, його адреси) протягом місяця після в'їзду до країни проживання;

забезпечити право усиновленої дитини зберігати громадянство України до досягнення нею 18 років;

подавати консульській установі чи дипломатичному представництву України не менш як один раз на рік протягом перших трьох років після усиновлення та в подальшому один раз на три роки до досягнення дитиною вісімнадцяти років звіт про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини за формою згідно з додатком 5;

надавати можливість представникові консульської установи чи дипломатичного представництва України спілкуватися з дитиною;

повідомляти консульську установу чи дипломатичне представництво України про зміну місця проживання усиновленої дитини.

У зобов'язанні повинна зазначатися адреса проживання заявника (за наявності кількох місць проживання зазначається адреса кожного з них), паспортні дані, номер телефону та електронна адреса; { Підпункт 5 пункту 33 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ №1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

6) засвідчена нотаріально письмова згода другого з подружжя на усиновлення дитини (у разі усиновлення дитини одним з подружжя), якщо інше не передбачено законодавством;

7) довідка з місця роботи про заробітну плату за останні шість місяців або копія декларації про доходи за попередній календарний рік, засвідчена органом, який її видав або нотаріально;

{ Підпункт 7 пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

8) засвідчена нотаріально копія документа про шлюб, зареєстрований в компетентних органах країни (у двох примірниках);

9) висновок про стан здоров'я кожного заявника, складений за формою згідно з додатком 3;

10) довідка про наявність чи відсутність судимості для кожного заявника, видана компетентним органом країни проживання;

11) засвідчена нотаріально копія документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням, із зазначенням його загальної і житлової площі та кількості спальних кімнат;

12) засвідчена нотаріально письмова згода заявника, який є іноземцем, на отримання інформації про нього в Генеральному секретаріаті Інтерполу та правоохоронних органах держави, громадянином якої є іноземець, та держави, на території якої він проживає (у двох примірниках). { Пункт 33 доповнено підпунктом 12 згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

У разі усиновлення дитини одним із подружжя документи, передбачені підпунктами 2, 9, 10 і 12 цього пункту подаються кожним з подружжя.

{ Абзац дев'ятнадцятий пункту 33 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Нотаріально засвідчені заяви про розмір заробітної плати чи інших доходів заявників, наявність у них майна чи права користування майном, інші заяви не замінюють документів, зазначених у цьому пункті.

Справа приймається Мінсоцполітики, якщо в ній є всі документи, зазначені у цьому пункті.

Документи, передбачені підпунктами 1, 3, 5-7, 9, 10 і 12 цього пункту, подаються в оригіналах. У разі коли оригінал документа зберігається органом, який його видав (про що повинно бути зазначено в самому документі), подається його копія, нотаріально засвідчена. { Пункт 33 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Документи, передбачені цим пунктом, оформляються в країні проживання заявників. Іноземці, які постійно проживають на території України, що підтверджується посвідкою на постійне проживання в Україні, виданою органами МВС, оформляють документи на території України. Іноземці, які тимчасово проживають на території України, оформляють документи в країні постійного проживання. { Пункт 33 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

34. Кожен документ (крім копії паспорта або іншого документа, що посвідчує особу), зазначений у пункті 33 цього Порядку, а також будь-яка заява, звернення громадян України, які проживають за межами України, та іноземців з питань, що стосуються усиновлення, підлягають легалізації у відповідній закордонній дипломатичній установі України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, і подаються до Мінсоцполітики разом з їх перекладом на українську мову, що засвідчується в установленому порядку.

Заяви і звернення іноземців, які на законних підставах перебувають на території України, складаються українською мовою та засвідчуються нотаріусом.

Заяви, звернення, які оформлені з порушенням вимог цього пункту, розгляду не підлягають.

35. Строк дії документів, зазначених у пункті 33 цього Порядку становить один рік від дати їх видачі, якщо інше не передбачено законодавством країни (про що азначається в документі), в якій вони видані.

На день подання документів Мінсоцполітики строк їх подальшої дії повинен становити не менш як шість місяців.

У разі коли строк дії документів за законодавством країни, яка їх видала, становить менш як шість місяців, на день подання до Мінсоцполітики вони повинні бути дійсними.

35-1. Мінсоцполітики протягом десяти робочих днів з дня прийняття справи надсилає до МВС запит щодо перевірки іноземців на наявність або відсутність інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах

держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, і Генеральному секретаріаті Інтерполу. У разі усиновлення дитини одним із подружжя перевірка проводиться стосовно чоловіка і дружини, крім випадків, передбачених пунктом 93 цього Порядку. { Абзац перший пункту 35-1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

До запиту додаються документи, передбачені підпунктами 2 і 12 пункту 33 цього Порядку.

МВС протягом 10 днів після надходження запиту перевіряє заявників щодо перебування їх на обліку в Генеральному секретаріаті Інтерполу та надсилає відповідний запит до правоохоронних органів держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають.

У разі наявності відомостей компрометуючого характеру щодо заявників у Генеральному секретаріаті Інтерполу МВС протягом трьох днів після надходження результатів перевірки інформує про це Мінсоцполітики.

У разі відсутності таких відомостей МВС протягом 40 днів після надходження запиту інформує Мінсоцполітики про відсутність відомостей компрометуючого характеру щодо заявників у Генеральному секретаріаті Інтерполу, а також про результати перевірки заявників правоохоронними органами держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають.

Повідомлення про результати перевірки оформляються на бланку Національного центрального бюро Інтерполу, підписуються його керівником (заступником керівника) та скріплюються печаткою. Повідомлення долучається Мінсоцполітики до справи заявників, а його копія видається заявникам для подання до суду.

Строк дії повідомлення – один рік з дня його видачі Національним центральним бюро Інтерполу.

{ Порядок доповнено пунктом 35-1 згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

36. Мінсоцполітики протягом 20 робочих днів перевіряє документи, зазначені у пункті 33 цього Порядку, на відповідність вимогам законодавства і в разі відповідності законодавству бере заявників на облік кандидатів в усиновлювачі із занесенням даних про них до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі, яка ведеться за формою згідно з додатком 6, та Єдиного банку даних.

37. Відомості про заявників, які беруться на облік кандидатів в усиновлювачі, заносяться до Єдиного банку даних та Книги обліку кандидатів в усиновлювачі, яка ведеться за формою згідно з додатком 6.

Про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі заявники повідомляються письмово.

{ Пункт 37 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

38. Громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці не беруться на облік кандидатів в усиновлювачі, якщо:

{ Абзац перший пункту 38 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

подані документи не відповідають вимогам, зазначеним у пунктах 33-35 цього Порядку;

у документах або їх перекладі є виправлення, дописки, не завірені в установленому порядку;

переклад не відповідає змісту оригіналу документа;

заявники (один з них) не можуть бути усиновлювачами відповідно до статті 212 Сімейного кодексу України (2947-14);

{ Абзац п'ятий пункту 38 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

різниця у віці між дитиною та заявниками становить менш як п'ятнадцять років; { Абзац шостий пункту 38 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1215 (1215-2011-п) від 30.11.2011 }

серед дітей, які більше року перебувають на централізованому обліку, якщо інше не передбачене законодавством, немає дітей, які за віком та станом здоров'я відповідали б рекомендаціям, що містяться у висновку, передбаченому підпунктом 3 пункту 33 цього Порядку.

Письмова відмова у взятті на облік кандидатів в усиновлювачі з обґрунтуванням причин видається або надсилається заявникам разом з поданими ними документами.

39. Документи, подані кандидатами в усиновлювачі, формуються в особову справу кандидатів в усиновлювачі, в якій зберігаються:

оригінали документів, зазначених у пункті 33 цього Порядку (до повернення їх кандидатам в усиновлювачі);

копія повідомлення про взяття на облік кандидатів в усиновлювачі та призначення дати ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені;

копія направлення для знайомства з дитиною за формою згідно з додатком 7;

копії документів дитини, на підставі яких Мінсоцполітики надав згоду на усиновлення;

копія згоди Мінсоцполітики на усиновлення дитини;

копія документа про шлюб;

копії паспортів або інших документів, що посвідчують особу кандидатів в усиновлювачі, особу представника кандидатів в усиновлювачі;

копія доручення на представлення інтересів кандидатів в усиновлювачі;

реєстраційна картка кандидатів в усиновлювачі, роздрукована з Єдиного банку даних, із зазначенням строку дії документів, поданих кандидатами в усиновлювачі.

40. Дата ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, визначається Мінсоцполітики, про що кандидати в усиновлювачі повідомляються письмово.

Для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, у першочерговому порядку запрошуються кандидати в усиновлювачі, які:

є родичами дитини;

бажають усиновити дитину, яка є братом, сестрою раніше усиновленої ними дитини;

бажають усиновити дитину, яка страждає на хворобу, внесену до затвердженого МОЗ переліку захворювань, які дають право на усиновлення дитини віком до п'яти років, а також без дотримання строків перебування дитини на обліку в Мінсоцполітики. { Абзац п'ятий пункту 40 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

41. У разі коли кандидати в усиновлювачі з поважних причин у визначений день не з'явилися для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, їм може бути призначено іншу дату прийому у Мінсоцполітики за умови, що строк дії документів, які зберігаються в їх особовій справі, на момент ознайомлення з інформацією становитиме не менш як один місяць.

Для визначення нової дати прийому у Мінсоцполітики кандидати в усиновлювачі подають письмову заяву, до якої додаються документи, що підтверджують наявність поважних причин, які унеможливають їх прибуття у визначений день.

42. Кандидати в усиновлювачі знімаються з обліку в разі:

1) усиновлення дитини;

2) закінчення строку дії документів (одного з них), зазначених у пункті 33 цього Порядку;

3) неприбуття без поважних причин у визначений день до Мінсоцполітики для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, або повторного неприбуття у визначений день;

4) неповернення документів у разі відмови від усиновлення дитини;

5) коли після триразового ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, кандидати в усиновлювачі не виявили бажання усиновити дитину з числа тих дітей, про яких їм була надана інформація;

6) надходження від МВС інформації або виникнення інших обставин, що унеможливають усиновлення;

7) подання кандидатами в усиновлювачі письмової заяви про зняття з обліку.

Про зняття з обліку з підстав, зазначених у підпунктах 2-6 цього пункту, кандидати в усиновлювачі повідомляються письмово.

Інформація про зняття кандидатів в усиновлювачі з обліку заноситься до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі та Єдиного банку даних.

Кандидати в усиновлювачі, зняті з обліку із зазначених у підпунктах 2-7 цього пункту підстав, можуть протягом року з дня зняття з обліку отримати в Мінсоцполітики документи, зазначені у підпунктах 2-11 пункту 33 цього Порядку.

43. Після зняття з обліку кандидатів в усиновлювачі до їх особової справи додаються копія анкети усиновленої дитини, а також копія рішення суду про

усиновлення дитини чи інший документ, на підставі якого проведено зняття з обліку.

Після усиновлення дитини особова справа кандидатів в усиновлювачі зберігається в Мінсоцполітики протягом 10 років, після чого знищується, про що складається акт згідно з додатком 15. { Абзац другий пункту 43 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010, № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Особова справа кандидатів в усиновлювачі, знятих з обліку із зазначених у підпунктах 2-7 пункту 42 цього Порядку підстав, зберігається в Мінсоцполітики протягом року, після чого знищується, про що складається акт згідно з додатком 15. { Абзац третій пункту 43 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

44. Облік іноземців та громадян України, які проживають за межами України, які бажають усиновити дитину, що є іноземцем або особою без громадянства і проживає в Україні, здійснюється в порядку, встановленому цією постановою.

{ Пункт 44 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Інформування кандидатів в усиновлювачі про дітей, які можуть бути усиновлені

45. Ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, та видача їм направлень для знайомства з дитиною здійснюються службами у справах дітей районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах рад, уповноваженим органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службами у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики відповідно за місцем, де дитина перебуває на місцевому, регіональному або централізованому обліку.

46. З метою заохочення громадян до усиновлення повідомлення про дітей, які можуть бути усиновлені, розміщуються в засобах масової інформації, на офіційних веб-сайтах районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах рад, уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики, веб-сайтах установ і організацій, з якими служби у справах дітей районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах рад, уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики уклали

договори про співпрацю. { Пункт 46 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

47. Інформація про дітей, яка розміщується відповідно до пункту 46 цього Порядку, може містити фотокартку дитини, відомості про її ім'я, вік, форму влаштування (без зазначення назви та адреси закладу, в якому перебуває дитина, прізвища, імені, по батькові, адреси прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників), наявність або відсутність братів, сестер, їх вік та форму влаштування, особливі потреби дитини, а також контактні телефони та адресу служби у справах дітей, Мінсоцполітики, де можна отримати направлення для знайомства з дитиною.

48. Для отримання інформації про дітей, які можуть бути усиновлені, кандидати в усиновлювачі мають право звернутися до служби у справах дітей за місцем їх обліку, уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики. { Абзац перший пункту 48 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Перелік служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій із зазначенням їх адреси та контактних телефонів, а також уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей та Мінсоцполітики надається кандидатам в усиновлювачі службами у справах дітей за місцем їх обліку.

Служби у справах дітей районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах рад, уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій та Мінсоцполітики ведуть Книгу обліку кандидатів в усиновлювачі – громадян України, яким надана інформація про дітей, які можуть бути усиновлені, за формою згідно з додатком 16. { Абзац третій пункту 48 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

49. Служба у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі після взяття їх на білік ознайомлює кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які перебувають на місцевому обліку.

Першочергове право на усиновлення дитини мають її родичі. Іншим кандидатам в усиновлювачі інформація про дітей, які перебувають на місцевому обліку, надається в порядку черги.

{ Пункт 49 в редакції Постанови КМ №1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

50. Уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служба у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації ознайомлює кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку та видає їм направлення для знайомства з дитиною до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини.

Кандидати в усиновлювачі, які за результатами ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку, не виявили бажання отримати направлення для знайомства з дитиною, можуть звернутися до Мінсоцполітики для ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на централізованому обліку. За бажанням їм також може бути призначена дата наступного ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку.

51. Під час ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, служби у справах дітей районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах рад, уповноважений орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій зобов'язані надати кандидатам в усиновлювачі інформацію про всіх дітей відповідного віку, які перебувають на місцевому чи регіональному обліку.

52. Мінсоцполітики ознайомлює кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які перебувають на централізованому обліку, та видає їм направлення для знайомства з дитиною до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини. За бажанням кандидатів в усиновлювачі (крім громадян України, які проживають за межами України, та іноземців) Мінсоцполітики може видати їм направлення до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служб у справах дітей обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій для ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на регіональному обліку, або призначити дату наступного ознайомлення з інформацією про дітей, які перебувають на централізованому обліку.

{ Пункт 52 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

53. Ознайомлення громадян України, які проживають за межами України, іноземців, кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, та видачу їм направлень для знайомства з дитиною здійснює виключно Мінсоцполітики. { Абзац перший пункту 53 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Іноземцям надається інформація про дітей, які проживають (перебувають) в дитячих або інших закладах незалежно від форми власності та підпорядкування закладу, досягли віку п'яти років та більше року перебувають на централізованому обліку, якщо інше не передбачено законодавством.

{ Абзац другий пункту 53 в редакції Постанови КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Інформація про дітей, які менше року перебувають на централізованому обліку, а також дітей, які не досягли віку п'яти років, надається іноземцям, якщо кандидат в усиновлювачі є родичем дитини, дитина страждає на

хворобу, внесену до затвердженого МОЗ переліку захворювань, кандидати в усиновлювачі бажають усиновити усіх рідних братів і сестер в одну сім'ю, якщо хоча б один з них досяг віку п'яти років і більше року перебуває на обліку в Мінсоцполітики. { Пункт 53 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Іноземцям, які бажають усиновити братів або сестер раніше усиновленої ними дитини, надається інформація про усіх рідних братів і сестер раніше усиновленої ними дитини, які перебувають на централізованому обліку. { Пункт 53 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Громадянам України, які проживають за межами України, надається інформація про дітей, які перебувають на централізованому обліку, незалежно від віку дітей та строку їх перебування на такому обліку. { Пункт 53 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Подружжю, один з якого є громадянином України, а другий – іноземцем, надається інформація про дітей, які можуть бути усиновлені іноземцями. {Пункт 53 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

54. Громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці – кандидати в усиновлювачі мають право тричі (з урахуванням повторних прийомів) ознайомитися з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, за умови, що на дату прийому в Мінсоцполітики строк подальшої дії їх документів становитиме не менш як місяць.

55. Інформація про дітей, які можуть бути усиновлені, надається особисто кандидатам в усиновлювачі (якщо усиновлювачами є подружжя – кожному з них) під час прийому в службі у справах дітей районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради, уповноваженому органі виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, службі у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації та Мінсоцполітики. {Пункт 55 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010}

56. У разі коли кандидати в усиновлювачі не володіють українською або іншою мовою, прийнятною для сторін, спілкування з ними здійснюється за участю працівника центрального чи місцевого органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, який володіє відповідною мовою.

Якщо центральний чи місцевий орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування не може забезпечити спілкування з кандидатами в усиновлювачі прийнятною для них мовою, за бажанням кандидатів в усиновлювачі для здійснення усного перекладу може бути залучена особа із знанням відповідної мови, що підтверджується документом про повну вищу освіту.

57. Кандидатам в усиновлювачі надаються такі відомості про дитину, яка може бути усиновленою:

ім'я, вік, стать;

правові підстави для усиновлення;

стан здоров'я відповідно до висновку про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини;

форма влаштування дитини (без зазначення назви та адреси закладу, в якому перебуває дитина, прізвища, імені, по батькові, адреси проживання прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників);

відомості про наявність або відсутність братів, сестер, їх вік та форма влаштування.

Кандидатам в усиновлювачі, які бажають усиновити кількох дітей, надається інформація про дітей, які мають братів і сестер.

Ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, супроводжується показом фотографії дитини.

58. Після ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, кандидатам в усиновлювачі, які виявили намір особисто познайомитись з дитиною, видається направлення до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини для організації знайомства з нею. Не допускається видача кандидатам в усиновлювачі направлення для одночасного знайомства з двома і більше дітьми, які не є між собою братами і сестрами, крім випадків, коли усиновлюються діти-інваліди, які виховуються в одному закладі або сім'ї. { Абзац перший пункту 58 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Строк дії направлення становить 10 робочих днів від дати видачі. У разі потреби строк дії направлення може бути продовжений органом, який його видав, але не більш як на 10 робочих днів.

Направлення видається особисто кандидатам в усиновлювачі під розписку.

Громадянам України, які проживають за межами України, та іноземцям – кандидатам в усиновлювачі, які перебувають на обліку в Мінсоцполітики, разом з направленням видаються документи, подані кандидатами в усиновлювачі, прошнуровані, скріплені печаткою та завірені підписом уповноваженої посадової особи Мінсоцполітики, із зазначенням дати взяття кандидатів на облік та облікового номера.

{ Абзац четвертий пункту 58 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Якщо дитину всиновлюють прийомні батьки, батьки-вихователі, опікун, піклувальник, в сім'ї яких виховується дитина, або родичі дитини, направлення для знайомства з дитиною не видається.

Якщо кандидати в усиновлювачі і дитина, з якою вони виявили бажання познайомитися, перебувають на обліку в одній службі у справах дітей, направлення для знайомства з дитиною адресується керівникові закладу, прийомним батькам, батькам-вихователям, опікунові, піклувальникові.

{ Пункт 58 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

59. Громадянам України, які проживають за межами України, та іноземцям – кандидатам в усиновлювачі, які за результатами ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, не виявили бажання отримати направлення для знайомства з дитиною, Мінсоцполітики призначає дату повторного прийому для ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені. Дата повторного прийому повідомляється кандидатам в усиновлювачі під розписку.

60. Організація знайомства кандидатів в усиновлювачі з дитиною покладається на служби у справах дітей районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчих органів районних, районних у містах рад за місцем проживання (перебування) дитини.

У разі коли протягом одного дня направлення для знайомства з дитиною видані декільком кандидатам в усиновлювачі за місцем перебування дитини на місцевому, регіональному та централізованому обліку, служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини організовує знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною в порядку їх звернення. Кожний наступний кандидат в усиновлювачі має право на знайомство з дитиною після того, як попередній кандидат відмовиться від її усиновлення. Строк дії направлення кожного наступного кандидата в усиновлювачі продовжується, але не більш як на 10 днів від дати його знайомства з дитиною. { Абзац другого пункту 60 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Якщо направлення для знайомства з дитиною видано одночасно громадянам України та іноземцям, перевага надається громадянам України за умови, що іноземці - кандидати в усиновлювачі ще не познайомилися з дитиною та не встановили з нею контакт. { Абзац третій пункту 60 в редакції Постанови КМ N 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Знайомство та встановлення контакту з дитиною

61. Кандидати в усиновлювачі знайомляться з дитиною за місцем її проживання (перебування) у присутності представника служби у справах дітей, працівників дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина; прийомних батьків; батьків-вихователів; опікунів; піклувальників. За бажанням прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною може здійснюватися у приміщенні служби у справах дітей або на іншій території за погодженням із зазначеною службою.

Про знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною складається акт за формою згідно з додатком 8.

62. Працівники дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина, прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни, піклувальники

зобов'язані ознайомити кандидатів в усиновлювачі з документами, які містяться в особовій справі дитини, медичною карткою дитини, надати кандидатам в усиновлювачі інформацію про історію життя дитини, особливості її розвитку, поведінки, здібності, риси характеру, рекомендації щодо форм і методів спілкування з дитиною, догляду за нею після усиновлення, а також сприяти встановленню контакту між дитиною та кандидатами в усиновлювачі.

63. Після знайомства з дитиною для встановлення з нею контакту кандидати в усиновлювачі мають право щодня протягом строку дії направлення відвідувати дитину за місцем її проживання (перебування) та спілкуватися з нею у час, визначений керівником закладу, прийомними батьками, батьками-вихователями, опікунами, піклувальниками, але не менш як три години на день. Після встановлення контакту з дитиною та подання до служби у справах дітей заяви про бажання її усиновити, кандидати в усиновлювачі мають право продовжувати щоденне спілкування з дитиною до набрання чинності рішенням суду про усиновлення.

Спілкування кандидатів в усиновлювачі з дитиною відбувається у спеціально відведеному для цього приміщенні або на подвір'ї закладу, якщо це дозволяють погодні умови. Якщо дитина проживає в сім'ї, спілкування з нею може здійснюватись в житловому приміщенні за згодою на це прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників або на іншій території за домовленістю між кандидатами в усиновлювачі та особами, які виховують дитину.

64. Особи, які бажають усиновити дитину, допускаються до закладу, в якому проживають (перебувають) діти, які можуть бути усиновлені, якщо такі особи є кандидатами в усиновлювачі та мають направлення служби у справах дітей або Мінсоцполітики для знайомства з дитиною.

Під час перебування кандидатів в усиновлювачі в дитячому або іншому закладі за направленням не допускається їх знайомство з іншими дітьми, які проживають (перебувають) у цьому закладі, отримання інформації про них, здійснення їх відео- та фотозйомки.

65. Не допускається надання кандидатам в усиновлювачі недостовірної інформації про дитину, ненадання інформації, передбаченої пунктом 62 цього Порядку, порушення процедури знайомства та встановлення контакту з дитиною, створення перешкод для знайомства кандидатів в усиновлювачі з дитиною, здійснення впливу на дитину під час прийняття нею рішення щодо усиновлення.

66. У разі коли до закінчення строку дії направлення кандидати в усиновлювачі не подали до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини заяву про бажання усиновити дитину, вважається, що вони відмовилися від усиновлення.

Служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини у триденний строк надсилає органу, який видав направлення, повідомлення про відмову кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини за формою згідно з

додатком 9. { Абзац другий пункту 66 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

67. Кандидати в усиновлювачі – громадяни України, які відмовились від усиновлення дитини, можуть звернутися до служби у справах дітей, яка видала їм направлення, чи Мінсоцполітики для повторного ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, та отримання нового направлення для знайомства з дитиною. Дата повторного ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, узгоджується заявниками із службою у справах дітей чи Мінсоцполітики.

68. Громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці – кандидати в усиновлювачі, які відмовились від усиновлення дитини, можуть звернутись до Мінсоцполітики з особистою письмовою заявою про повторне ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені.

До заяви додається повідомлення служби у справах дітей про відмову кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини та видані разом з направленням документи, подані кандидатами в усиновлювачі.

Заява про повторне ознайомлення кандидатів в усиновлювачі з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, розглядається Мінсоцполітики протягом 10 робочих днів.

У разі позитивного вирішення питання призначається дата повторного ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, про що кандидати в усиновлювачі повідомляються під розписку.

Якщо кандидати в усиновлювачі не з'явилися до Мінсоцполітики для ознайомлення з результатами розгляду своєї заяви, рішення про призначення дати ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, скасовується і повторні заяви залишаються без розгляду.

69. Громадянам України, які проживають за межами України, та іноземцям – кандидатам в усиновлювачі може бути відмовлено у повторному ознайомленні з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, у разі:

неповернення виданих разом з направленням документів, поданих кандидатами в усиновлювачі;

відсутності повідомлення служби у справах дітей про відмову кандидатів в усиновлювачі від усиновлення дитини;

відмови кандидатів в усиновлювачі від ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, у визначений Мінсоцполітики день;

коли після триразового ознайомлення з інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені, кандидати в усиновлювачі не виявили бажання усиновити дитину з числа тих дітей, про яких їм була надана інформація;

закінчення строку дії документів (одного з них) або в разі, коли строк дії документів (одного з них) становить менш як один місяць.

Підготовка документів для подання до суду

70. Після знайомства та встановлення контакту з дитиною кандидати в усиновлювачі звертаються до служби у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини із заявою про бажання усиновити дитину, яка складається українською мовою.

Заява громадян України, які проживають за межами України, та іноземців засвідчується нотаріусом.

71. Служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини протягом 10 робочих днів від дня надходження заяви кандидатів в усиновлювачі:

з'ясовує, чи згодна дитина на усиновлення, відповідно до пункту 72 цього Порядку;

готує проект висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини відповідно до пункту 75 цього Порядку.

72. Для усиновлення дитини потрібна її згода, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити.

Згода дитини на усиновлення надається письмово або усно залежно від віку та стану здоров'я дитини.

Для з'ясування, чи згодна дитина на усиновлення, представник служби у справах дітей у присутності представника дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина, чи прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників проводить бесіду з дитиною. Якщо дитина усвідомлює факт усиновлення, представник служби у справах дітей роз'яснює дитині його правові наслідки.

Письмова згода дитини на усиновлення засвідчується представником служби у справах дітей.

Якщо дитина у зв'язку з її віком або станом здоров'я не усвідомлює факту усиновлення, усиновлення проводиться без її згоди.

Про надання дитиною усної згоди на усиновлення або здійснення усиновлення без згоди дитини зазначається у висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини.

При цьому зазначаються прізвище, ім'я, по батькові представника служби у справах дітей, який проводив бесіду з дитиною, та представника дитячого закладу чи прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників, у присутності яких дитина надала згоду на усиновлення, або наводяться причини, з яких усиновлення здійснюється без згоди дитини.

73. Керівник дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина чи особа, у якій проживає дитина, за запитом служби у справах дітей, до якої звернулися кандидати в усиновлювачі із заявою про бажання усиновити дитину, подає цій службі такі документи:

копію свідоцтва про народження дитини;

документи, які підтверджують, що дитина може бути усиновленою, відповідно до пункту 5 цього Порядку;

повідомлення закладу охорони здоров'я або навчального закладу, в якому перебуває дитина, про згоду на її усиновлення. За наявності засвідченої нотаріусом згоди батьків на усиновлення дитини, згода закладу охорони здоров'я або навчального закладу, в якому виховується дитина, не надається;

висновок про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини;
акт про знайомство кандидатів в усиновлювачі з дитиною.

Копії документів, зазначених у цьому пункті, засвідчуються підписом керівника та скріплюються печаткою закладу.

У разі усиновлення дитини громадянами України, які проживають за межами України, та іноземцями зазначені документи подаються у двох примірниках, один з яких для подання до Мінсоцполітики, другий – до суду.

74. Роз'єднання братів і сестер, що перебувають на обліку дітей, які можуть бути усиновлені, не допускається.

В окремих випадках, за умови, що вичерпані усі можливості влаштування братів і сестер на виховання в одну сім'ю, районна, районна у м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті ради за місцем перебування дитини на місцевому обліку може надати згоду на роз'єднання братів і сестер при усиновленні в разі:

коли один з братів, сестер страждає на тяжке захворювання, що вимагає спеціального догляду за дитиною;

усиновлення дитини, яка виховується в дитячому або іншому закладі, в той час, як її брати, сестри проживають в сім'ях громадян України; наявності інших обставин, що унеможлиблюють влаштування дітей на виховання в одну сім'ю.

Роз'єднання братів і сестер у зв'язку з відмовою кандидатів в усиновлювачі від усиновлення будь-кого з них не допускається.

Повідомлення про надання (ненадання) згоди на роз'єднання братів і сестер при усиновленні оформляється на бланку районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради, підписується головою (заступником голови), скріплюється печаткою та надсилається в службу у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини, яку бажають усиновити, для врахування під час підготовки проекту висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини. { Абзац сьомий пункту 74 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

У повідомленні про надання (ненадання) згоди на роз'єднання братів і сестер при усиновленні зазначаються причини її надання та заходи, які були вжиті відповідною районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом міської, районної у місті ради для забезпечення спільного проживання і виховання братів і сестер. { Абзац восьмий пункту 74 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045

(1045-2010-п) від 03.11.2010 }

75. Для підготовки проекту висновку про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини служба у справах дітей за місцем проживання (перебування) дитини перевіряє, чи перебуває дитина на місцевому обліку дітей, які можуть бути усиновлені, аналізує документи, зазначені у пункті 73 цього Порядку, документи, подані кандидатами в усиновлювачі, враховує наявність чи відсутність згоди дитини на усиновлення, згоди районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради на роз'єднання братів і сестер при усиновленні. { Абзац перший пункту 75 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини повинен бути обґрунтованим та містити інформацію про доцільність (недоцільність) усиновлення та відповідність (невідповідність) інтересам дитини. { Пункт 75 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Висновок оформляється на бланку районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради, підписується головою (заступником голови) та скріплюється печаткою.

Висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини видається особисто кандидатам в усиновлювачі під розписку для подання його до суду. До висновку додаються документи, зазначені у пункті 73 цього Порядку, згода дитини на усиновлення, повідомлення районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради про надання (ненадання) згоди на роз'єднання братів і сестер при усиновленні. { Абзац четвертий пункту 75 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

У разі усиновлення дитини громадянами України, які проживають за межами України, та іноземцями зазначені документи видаються у двох примірниках, один з яких подається до Мінсоцполітики, другий – до суду. { Пункт 75 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Якщо протягом місяця після подання заяви про усиновлення дитини до служби у справах дітей кандидати в усиновлювачі без поважних причин не з'явилися для отримання висновку або протягом місяця від дати його отримання не звернулись до суду із заявою про усиновлення дитини, вважається, що вони відмовились від усиновлення.

76. У службі у справах дітей за місцем усиновлення дитини залишаються на зберігання направлення для знайомства з дитиною, копії письмової згоди дитини на усиновлення, повідомлення про надання (ненадання) згоди районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації,

виконавчого органу міської, районної у місті ради на роз'єднання братів і сестер при усиновленні, висновку районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини і документів, зазначених у пункті 73 цього Порядку. { Абзац перший пункту 76 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Копії зазначених документів зберігаються службою у справах дітей за місцем усиновлення дитини до досягнення нею вісімнадцяти років, після чого знищуються із складенням відповідного акта.

77. Для отримання письмової згоди Мінсоцполітики на усиновлення дитини громадяни України, які проживають за межами України, та іноземці подають до Мінсоцполітики відповідну заяву, висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини, копії документів, зазначених у пункті 73 цього Порядку, копію письмової згоди дитини на усиновлення, копію повідомлення про надання (ненадання) згоди районної, районної у мм. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради на роз'єднання братів і сестер при усиновленні. { Абзац перший пункту 77 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Заява складається українською мовою та засвідчується нотаріусом. У заяві зазначається прізвище, ім'я, по батькові, адреса проживання кандидатів в усиновлювачі, обліковий номер кандидатів у Мінсоцполітики, прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання (перебування) дитини, яку бажають усиновити, повна назва суду, в якому буде слухатися справа про усиновлення, а також зазначається, що кандидати в усиновлювачі ознайомлені із станом здоров'я дитини та правовими наслідками усиновлення.

Заява кандидатів в усиновлювачі про надання згоди на усиновлення дитини та додані до неї документи розглядаються Мінсоцполітики протягом десяти робочих днів, а у разі відсутності результатів перевірки МВС щодо наявності або відсутності інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, або Генеральному секретаріаті Інтерполу – протягом десяти робочих днів після надходження від МВС відповідного повідомлення. У разі потреби в уточненні відомостей, які містяться у поданих документах, або перевірці нововиявлених обставин строк розгляду заяви може бути продовжено, але не більш як на 20 робочих днів. { Абзац третій пункту 77 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010, № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Письмову згоду на усиновлення дитини підписує та скріплює печаткою уповноважена посадова особа Мінсоцполітики. { Абзац четвертий пункту

77 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

У разі відмови в наданні згоди на усиновлення дитини Мінсоцполітики надає заявникам обґрунтовану відповідь у письмовій формі.

78. Кандидатам в усиновлювачі може бути відмовлено у наданні згоди на усиновлення дитини у разі, коли:

стали відомі обставини, за наявності яких особа не може бути усиновлювачем чи які можуть мати негативні наслідки для виховання і розвитку дитини, або з'ясувалось, що у дитини є родичі, які висловили бажання її усиновити; { Абзац другий пункту 78 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

кандидати в усиновлювачі отримали направлення для знайомства з двома і більше дітьми, які є братами і сестрами, але без поважних причин відмовилися від усиновлення будь-кого з них або виявили бажання усиновити дитину віком до п'яти років окремо від інших братів або сестер. { Абзац третій пункту 78 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

79. Для прийняття рішення про усиновлення кандидати в усиновлювачі звертаються із заявою про усиновлення дитини до суду за місцем проживання (перебування) дитини.

Усиновлення дітей проводиться на підставі рішення суду.

Права і обов'язки кандидатів в усиновлювачі та усиновлювачів

80. Кандидати в усиновлювачі мають право:

ознайомитися з особою справою, медичною карткою дитини та отримати про дитину інформацію згідно з пунктами 57 і 62 цього Порядку; { Абзац другий пункту 80 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

провести додаткове медичне обстеження дитини виключно у державному або комунальному закладі охорони здоров'я в присутності представника служби у справах дітей та дитячого або іншого закладу, в якому проживає (перебуває) дитина, чи прийомних батьків, батьків-вихователів, опікуна, піклувальника.

81. Кандидати в усиновлювачі зобов'язані виконувати:

вимоги законодавства України з питань усиновлення; рекомендації фахівців (психолога, педагога, соціального працівника) під час встановлення контакту з дитиною.

82. Усиновлювачі зобов'язані:

особисто забрати дитину із закладу чи сім'ї, в якій вона виховується, в присутності представника служби у справах дітей після пред'явлення копії рішення суду про усиновлення;

протягом місяця після усиновлення дитини поставити її на консульський облік в консульській установі чи дипломатичному представництві України в країні свого проживання (для громадян України, які проживають за межами України, та іноземців);

надавати можливість представникам служби у справах дітей за місцем свого проживання, консульської установи чи дипломатичного представництва України в країні свого проживання спілкуватися з дитиною та здійснювати нагляд за умовами її проживання і виховання;

подавати консульській установі чи дипломатичному представництву України звіти про умови проживання та стан здоров'я дитини щороку протягом перших трьох років після усиновлення дитини та в подальшому до досягнення дитиною вісімнадцяти років один раз на три роки (для громадян України, які проживають за межами України, та іноземців);

повідомляти про зміну місця проживання усиновленої дитини службу у справах дітей, консульську установу чи дипломатичне представництво України, які здійснюють нагляд за умовами проживання і виховання усиновленої дитини.

Усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за її межами

83. Для усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за її межами, громадяни України та іноземці звертаються з відповідною заявою до консульської установи чи дипломатичного представництва України в країні проживання дитини.

До заяви додаються документи, зазначені у підпунктах 2, 3, 5-12 пункту 33 цього Порядку. { Абзац другий пункту 83 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

84. Консульська установа чи дипломатичне представництво України протягом 20 робочих днів після надходження заяви:

перевіряє підстави для усиновлення дитини, що підтверджуються документами, зазначеними у пункті 5 цього Порядку;

готує висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини.

85. Усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за її межами, здійснюється за умови надання дозволу Мінсоцполітики.

Діти – громадяни України, які проживають за її межами і можуть бути усиновлені, на облік не беруться.

86. Для отримання дозволу Мінсоцполітики на усиновлення дитини, яка є громадянином України, але проживає за її межами, консульська установа чи дипломатичне представництво України надсилає до Мінсоцполітики документи, зазначені у підпунктах 1-3, 5-12 пункту 33 цього Порядку, висновок про доцільність усиновлення та його відповідність інтересам дитини, а також засвідчені в установленому порядку документи, зазначені у пункті 5

цього Порядку. { Пункт 86 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010, № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

87. Мінсоцполітики протягом 20 робочих днів перевіряє подані документи на відповідність вимогам законодавства та розглядає питання про взяття заявників на облік кандидатів в усиновлювачі. { Абзац перший пункту 87 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Перевірка іноземців на предмет наявності або відсутності інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, і Генеральному секретаріаті Інтерполу проводиться відповідно до пункту 35-1 цього Порядку. { Абзац пункту 87 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Питання про надання дозволу на усиновлення розглядається Мінсоцполітики протягом десяти робочих днів після надходження від МВС результатів перевірки заявників. { Абзац пункту 87 в редакції Постанови КМ N 20 (20-2010-п) від 06.01.2010; із змінами, внесеними згідно з постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

У разі позитивного вирішення питання Мінсоцполітики оформляє дозвіл на усиновлення дитини, надсилає його разом з поданими документами відповідній консульській установі чи дипломатичному представництву України.

Про відмову у взятті заявників на облік кандидатів в усиновлювачі та у видачі дозволу на усиновлення дитини Мінсоцполітики інформує відповідну консульську установу чи дипломатичне представництво України із зазначенням причин та повертає подані документи. { Абзац п'ятий пункту 87 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

88. Рішення про усиновлення громадянами України дитини –громадянина України, яка проживає за її межами, приймається консульською установою чи дипломатичним представництвом України на підставі документів, зазначених у підпунктах 2, 3, 5-12 пункту 33, пунктах 84 і 85 цього Порядку, та дозволу Мінсоцполітики на усиновлення.

Інформація щодо рішення про усиновлення, прийняте консульською установою чи дипломатичним представництвом України, записується в Книгу обліку рішень про усиновлення дітей, яка ведеться за формою згідно з додатком 10. { Пункт 88 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

89. Документи, на підставі яких консульська установа чи дипломатичне представництво України прийняли рішення про усиновлення дитини, зберігаються у відповідній консульській установі чи дипломатичному представництві України протягом 10 років, після чого передаються в архів відповідно до законодавства.

90. У разі усиновлення іноземцями дитини – громадянина України, яка проживає за її межами, консульська установа чи дипломатичне

представництво України видає їм дозвіл Мінсоцполітики на усиновлення дитини та повертає документи, зазначені у підпунктах 2, 3, 5-12 пункту 33 цього Порядку, для подання до відповідних органів держави, на території якої проживає дитина. { Пункт 90 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

Усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя

91. Усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя здійснюється без перебування дитини на обліку.

Усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя здійснюється за місцем проживання дитини.

Для усиновлення дитини те з подружжя, хто бажає її усиновити, звертається з відповідною заявою до служби у справах дітей за місцем проживання дитини.

До заяви додаються:

копія паспорта або іншого документа, що засвідчує особу (у двох примірниках); { Абзац п'ятий пункту 91 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

копія свідоцтва про шлюб; { Абзац шостий пункту 91 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

висновок про стан здоров'я заявника; { Абзац сьомий пункту 91 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

довідка про наявність чи відсутність судимості; { Абзац восьмий пункту 91 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

копія свідоцтва про народження дитини; { Абзац дев'ятий пункту 91 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

письмова згода батьків дитини на усиновлення, засвідчена нотаріусом, або згода того з подружжя, дитину якого усиновлює інший з подружжя, та документ, який засвідчує відсутність другого з батьків дитини (копія свідоцтва про смерть або довідка про смерть, видана органом реєстрації актів цивільного стану, копія рішення суду про позбавлення батьківських прав, про визнання недієздатним або безвісно відсутнім, довідка з органу реєстрації актів цивільного стану щодо запису відомостей про батька дитини тощо); { Абзац десятий пункту 91 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

засвідчена нотаріально письмова згода заявника, який є іноземцем, на отримання інформації про нього в Генеральному секретаріаті Інтерполу та правоохоронних органах держави, громадянином якої є іноземець, та держави, на території якої він проживає (у двох примірниках). { Абзац пункту 91 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

висновок компетентного органу країни проживання, який підтверджує можливість заявника бути усиновлювачем (подається у разі, коли

усиновлювач проживає за межами України). У висновку зазначаються адреса, житлово-побутові умови, біографічні дані заявника, стосунки в сім'ї, ставлення до усиновлення. Якщо висновок видано недержавним органом, до нього додається копія ліцензії на провадження таким органом діяльності, пов'язаної з усиновленням. { Пункт 91 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Служба у справах дітей протягом 10 робочих днів після надходження заяви та документів складає акт обстеження житлово-побутових умов дитини, з'ясовує чи згодна дитина на усиновлення відповідно до пункту 72 цього Порядку, розглядає питання про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини і готує проект відповідного висновку. { Абзац пункту 91 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010, N 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини оформляється на бланку районної, районної у м.м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради, підписується головою (заступником голови), скріплюється печаткою та видається заявнику під розписку.

Разом з висновком заявнику повертаються пронумеровані, прошнуровані, скріплені печаткою та завірені підписом керівника (заступника керівника) служби у справах дітей документи, подані кандидатом в усиновлювачі.

Інформація про особу, яка бажає усиновити дитину свого чоловіка (дружини), до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі не заноситься.

92. Усиновлення на території України дитини іншого з подружжя іноземцем, який перебуває у шлюбі з громадянином України, здійснюється відповідно до пункту 91 цього Порядку. { Абзац перший пункту 92 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

Перевірка іноземців на предмет наявності або відсутності інформації компрометуючого характеру в правоохоронних органах держави, громадянами якої є іноземці, та держави, на території якої вони проживають, і Генеральному секретаріаті Інтерполу здійснюється відповідно до пунктів 30 і 35-1 цього Порядку. {Пункт 92 в редакції Постанови КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

93. Для усиновлення дитини – громадянина України, яка проживає за її межами, те з подружжя, хто бажає її усиновити, звертається із заявою до консульської установи чи дипломатичного представництва України в країні проживання дитини.

До заяви додаються:

1) копія паспорта або іншого документа, що засвідчує особу (у двох примірниках); { Підпункт 1 пункту 93 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

2) копія документа про шлюб, зареєстрований в компетентних органах країни;

3) висновок про стан здоров'я заявника;

4) довідка про наявність чи відсутність судимості у заявника, видана компетентним органом країни проживання;

5) висновок компетентного органу країни проживання, який підтверджує можливість заявника бути усиновлювачем. У висновку зазначаються адреса, житлово-побутові умови, біографічні дані заявника, стосунки в сім'ї, ставлення до усиновлення. Якщо висновок видано недержавним органом, до нього додається копія ліцензії на провадження таким органом діяльності, пов'язаної з усиновленням;

6) копія свідоцтва про народження дитини;

7) письмова згода батьків дитини на усиновлення, засвідчена нотаріусом, або згода того з подружжя, дитину якого усиновлює інший з подружжя, та документ, який засвідчує відсутність другого з батьків дитини (копія свідоцтва про смерть або довідка про смерть, видана органом реєстрації актів цивільного стану, копія рішення суду про позбавлення батьківських прав, про визнання недієздатним або безвісно відсутнім, довідка з органу реєстрації актів цивільного стану щодо запису відомостей про батька дитини тощо); { Підпункт 7 пункту 93 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

8) засвідчена нотаріально письмова згода заявника, який є іноземцем, на отримання інформації про нього в Генеральному секретаріаті Інтерполу та правоохоронних органах держави, громадянином якої є іноземець, та держави, на території якої він проживає (у двох примірниках). { Пункт 93 доповнено підпунктом 8 згідно з Постановою КМ №20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

94. Консульська установа чи дипломатичне представництво України протягом 20 робочих днів після надходження заяви та документів, зазначених у пункті 93 цього Порядку, розглядає питання про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини і приймає рішення про усиновлення дитини, якщо усиновлювач – громадянин України.

У разі коли усиновлення здійснюється у відповідних органах держави, на території якої проживає дитина, консульська установа чи дипломатична установа України готує висновок про доцільність усиновлення та відповідність його інтересам дитини і видає його заявнику для подання до відповідного органу.

95. Після проведення усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя дані про усиновлену дитину вносяться службою у справах дітей до Книги обліку дітей, усиновлених вітчимою або мачухою, яка ведеться за формою згідно з додатком 11, а консульською установою чи дипломатичним представництвом України – до Книги обліку рішень про усиновлення дітей.

96. Документи щодо усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя зберігаються службою у справах дітей до досягнення усиновленою дитиною вісімнадцяти років, після чого знищуються, про що

складається акт згідно з додатком 15. { Абзац перший пункту 96 в редакції Постанови КМ № 1045 (1045-2010-п) від 03.11.2010 }

Документи, на підставі яких консульська установа чи дипломатичне представництво України прийняли рішення про усиновлення дитини, зберігаються відповідною консульською установою чи дипломатичним представництвом України протягом 10 років, після чого передаються в архів МЗС.

Здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей

97. Суд, який прийняв рішення про усиновлення дитини, видає службі у справах дітей засвідчене в установленому порядку рішення про усиновлення дитини. У разі усиновлення дитини громадянином України рішення видається у трьох примірниках, іноземцями або громадянами України, які проживають за межами України, – у чотирьох примірниках.

98. Служба у справах дітей протягом п'яти днів після набрання чинності рішенням суду про усиновлення дитини надсилає засвідчену в установленому порядку копію такого рішення:

до служби у справах дітей за місцем обліку кандидатів в усиновлювачі – для здійснення нагляду за умовами проживання і виховання усиновленої дитини;

до служби у справах дітей, де дитина перебуває на місцевому обліку, – для зняття дитини з місцевого обліку;

до Мінсоцполітики у разі усиновлення громадянами України, які проживають за її межами, або іноземцями (рішення надсилається у двох примірниках) – для зняття з обліку дитини, кандидатів в усиновлювачі та подання рішення суду до МЗС. Рішення про усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя до Мінсоцполітики не надсилається.

99. Консульська установа чи дипломатичне представництво України в разі усиновлення дитини – громадянина України, яка проживає за межами України, протягом 20 робочих днів від дня набрання чинності рішенням про усиновлення надсилає до МЗС засвідчену в установленому порядку копію рішення для подання Мінсоцполітики. {Пункт 99 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 20 (20-2010-п) від 06.01.2010 }

100. Служба у справах дітей за місцем взяття дитини на місцевий облік протягом п'яти робочих днів після надходження рішення суду про усиновлення дитини знімає дитину з обліку, про що заносяться відомості до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені, та до Єдиного банку даних.

Повідомлення про усиновлення дитини надсилається до уповноваженого органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань дітей, служби у справах дітей обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації та Мінсоцполітики для зняття дитини відповідно з регіонального та централізованого обліку.

101. На підставі повідомлення служби у справах дітей про усиновлення дитини, рішення суду, консульської установи чи дипломатичного представництва України про усиновлення дитини Мінсоцполітики:

знімає дитину з централізованого обліку, про що заносяться відомості до Книги обліку дітей, які можуть бути усиновлені;

знімає іноземців та громадян України, які проживають за її межами, з обліку кандидатів в усиновлювачі, про що заносяться відомості до Книги обліку кандидатів в усиновлювачі та до Єдиного банку даних.

102. Мінсоцполітики веде електронний реєстр дітей, усиновлених громадянами України, які проживають за межами України, та іноземцями, за формою, що затверджується Мінсоцполітики. { Пункт 102 в редакції Постанови КМ № 1123 (1123-2011-п) від 02.11.2011 }

103. Нагляд за умовами проживання і виховання усиновлених дітей, які проживають на території України, здійснюється службами у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів до досягнення дітьми вісімнадцяти років.

Облік усиновлених дітей, які проживають за межами України, та нагляд за дотриманням їх прав здійснюють консульські установи та дипломатичні представництва України за дорученням МЗС до досягнення дітьми вісімнадцяти років.

У разі усиновлення одним з подружжя дитини другого з подружжя нагляд за умовами проживання і виховання усиновленої дитини не проводиться.

104. Служба у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів щороку протягом перших трьох років після усиновлення дитини перевіряє умови її проживання та виховання, а в подальшому – один раз на три роки до досягнення дитиною вісімнадцяти років.

Перевірка проводиться із збереженням таємниці усиновлення. За результатами перевірки складається звіт, в якому зазначаються відомості про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини, стосунки в родині. Форма звіту про умови проживання та виховання усиновленої дитини, вимоги до його складення встановлюються Мінсоцполітики.

Звіти зберігаються службою у справах дітей за місцем проживання усиновлювачів протягом трьох років після досягнення дитиною вісімнадцяти років, після чого знищуються із складенням відповідного акта.

Відомості про усиновлену дитину та інформація про результати нагляду за умовами її проживання і виховання заносяться до Книги обліку усиновлених дітей, за умовами проживання і виховання яких здійснюється нагляд, яка ведеться за формою згідно з додатком 12.

105. У разі виявлення фактів порушення прав дитини служба у справах дітей протягом місяця вживає заходів щодо їх усунення.

Якщо протягом місяця не вдається усунути причини, що призводять до порушення прав дитини, районна, районна у м. Києві та Севастополі держадміністрація, виконавчий орган міської, районної у місті ради за клопотанням служби у справах дітей звертається до суду з позовом про

скасування усиновлення, визнання усиновлення недійсним або позбавлення усиновлювачів батьківських прав.

106. Про зміну місця проживання усиновлювачів та дитини служба у справах дітей протягом місяця письмово повідомляє службу у справах дітей за місцем її нового проживання для організації нагляду за умовами проживання і виховання дитини. До повідомлення додається копія рішення суду про усиновлення дитини, копії звітів про результати перевірок умов проживання усиновленої дитини.

107. Для забезпечення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей, які проживають за межами України, Мінсоцполітики протягом місяця від дня надходження рішення суду про усиновлення дитини надсилає до МЗС:

копію рішення суду про усиновлення дитини;

письмове зобов'язання кандидатів в усиновлювачі, передбачене підпунктом 5 пункту 33 цього Порядку.

108. На підставі рішень суду, рішень консульських установ чи дипломатичних представництв України про усиновлення дитини МЗС реєструє усиновлених дітей, які проживають за межами України.

Форма реєстру затверджується МЗС.

109. МЗС у місячний строк після надходження документів від Мінсоцполітики надсилає до відповідної консульської установи чи дипломатичного представництва України доручення щодо взяття дитини на консульський облік та здійснення нагляду за дотриманням її прав.

Консульська установа чи дипломатичне представництво України здійснює нагляд за дотриманням прав усиновленої дитини на підставі доручення МЗС та загальновизнаних принципів і норм міжнародного права щодо захисту прав дітей.

110. Під час взяття на консульський облік усиновленої дитини відповідна консульська установа чи дипломатичне представництво України надають усиновлювачам зразок звіту про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини, який подається усиновлювачами, і графік подання звітів усиновлювачами до досягнення дитиною вісімнадцяти років.

111. Консульська установа чи дипломатичне представництво України аналізує звіти усиновлювачів про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини і щороку до 1 лютого надсилає МЗС інформацію про здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей, які проживають за межами України, за формою згідно з додатком 13. МЗС узагальнює подану інформацію та до 1 березня поточного року передає її до Мінсоцполітики.

Звіти усиновлювачів про умови проживання та стан здоров'я усиновленої дитини зберігаються у відповідній консульській установі чи дипломатичному представництві України протягом трьох років після досягнення дитиною вісімнадцяти років, після чого знищуються із складенням відповідного акта.

112. Консульська установа чи дипломатичне представництво України, яким стало відомо про факт порушення прав усиновленої дитини, вживають заходів до захисту її прав.

113. У разі коли не вдається усунути причини, що призводять до порушення прав дитини, консульська установа чи дипломатичне представництво України за місцем проживання усиновленої дитини в межах своїх повноважень сприяє вирішенню питання про скасування усиновлення або визнання його недійсним.

Після скасування усиновлення або визнання його недійсним відповідна консульська установа чи дипломатичне представництво України сприяє поверненню дитини в Україну.

Подальше влаштування такої дитини здійснює служба у справах дітей за місцем походження дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування.



Дитячі Будинки Сімейного Типу у Дніпропетровській області

[Електронний ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу:

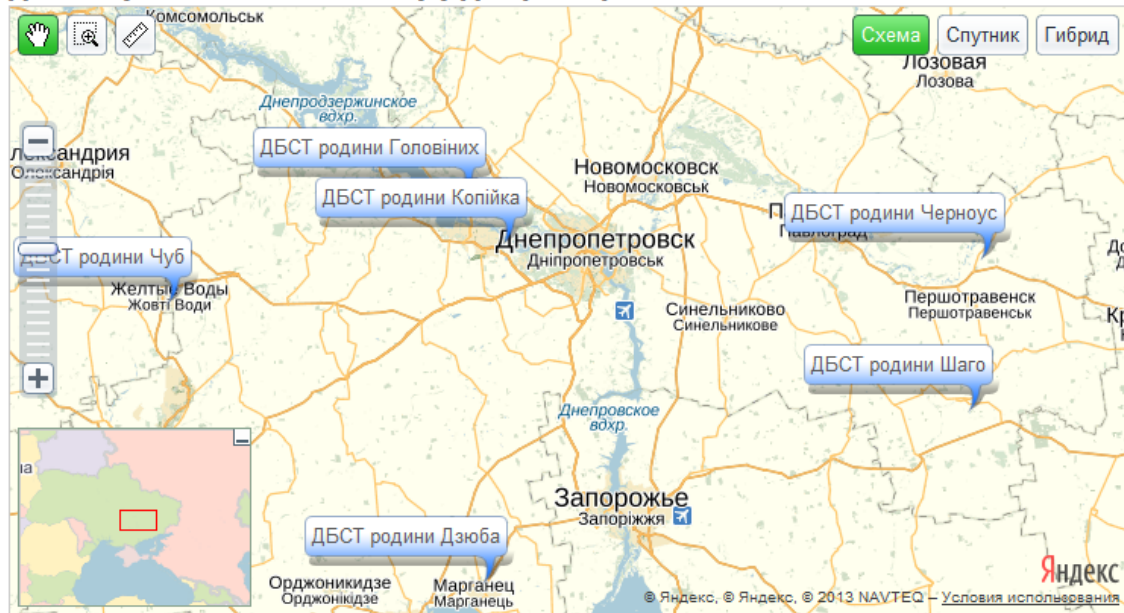
<http://www.moya-rodyna.org.ua/uk/dityach-budinki-smejnego-tipu/dbst-dnipropetrovsk-area.html> – Загол. з титулу екрану. – Мова: укр. –

Перевірено: 8.07.2014

Дитячий будинок сімейного типу – окрема сім'я, що створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, які беруть на виховання та спільне проживання не менш як 5 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Батьки-вихователі – особи, які беруть на виховання та спільне проживання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Дитячі будинки сімейного типу у Дніпропетровській області



1. Дитячий будинок сімейного типу – родини Пирог
2. Дитячий будинок сімейного типу – родини Немцевих
3. Дитячий будинок сімейного типу – родини Прилуцької
4. Дитячий будинок сімейного типу – родини Замєсових
5. Дитячий будинок сімейного типу – родини Дворнікових
6. Дитячий будинок сімейного типу – родини Єрмоленко
7. Дитячий будинок сімейного типу – родини Єрохіних
8. Дитячий будинок сімейного типу – родини Іванець
9. Дитячий будинок сімейного типу – родини Іонової
10. Дитячий будинок сімейного типу – родини Бабіних
11. Дитячий будинок сімейного типу – родини Богомол
12. Дитячий будинок сімейного типу – родини Вовк
13. Дитячий будинок сімейного типу – родини Головіних
14. Дитячий будинок сімейного типу – родини Гришук
15. Дитячий будинок сімейного типу – родини Дзюба
16. Дитячий будинок сімейного типу – родини Заворотинська-Галаган

17. Дитячий будинок сімейного типу – родини Козуненко
18. Дитячий будинок сімейного типу – родини Копійка
19. Дитячий будинок сімейного типу – родини Кравченко
20. Дитячий будинок сімейного типу – родини Круть
21. Дитячий будинок сімейного типу – родини Кулаковської
22. Дитячий будинок сімейного типу – родини Лобас
23. Дитячий будинок сімейного типу – родини Познякових
24. Дитячий будинок сімейного типу – родини Пінчук
25. Дитячий будинок сімейного типу – родини Сомових
26. Дитячий будинок сімейного типу – родини Сорока
27. Дитячий будинок сімейного типу – родини Таран-Фідіщенко
28. Дитячий будинок сімейного типу – родини Тузенко
29. Дитячий будинок сімейного типу – родини Устимчук
30. Дитячий будинок сімейного типу – родини Черевко
31. Дитячий будинок сімейного типу – родини Чечельницьких
32. Дитячий будинок сімейного типу – родини Черноус
33. Дитячий будинок сімейного типу – родини Шмойлової
34. Дитячий будинок сімейного типу – родини Чуб
35. Дитячий будинок сімейного типу – родини Шевченко
36. Дитячий будинок сімейного типу – родини Швець
37. Дитячий будинок сімейного типу – родини Шаго
38. Дитячий будинок сімейного типу – родини Шаблі
39. Дитячий будинок сімейного типу – родини Лискіних
40. Дитячий будинок сімейного типу – родини Ільченко

С начала года в Днепропетровске уже усыновили пятерых детей

[Электронний ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу:

<http://www.gorod.dp.ua/news/88409> – Загол. з титулу екрану. – Мова: рос. –

Перевірено: 05.02.2014.



В Днепропетровске с начала года усыновлено 5 детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки, все усыновители – жители Украины.

Об этом во время пресс-конференции сообщила начальник управления по делам детей Днепропетровского городского совета Алла Литовченко.

«Также 6 детей, оставшихся без родительской опеки, в этом году устроены под опеку и в приемные семьи. В январе этого года членами уже существующих приемных семей и детских домов семейного типа стали 2 ребенка – сироты и ребенка, лишенных родительской опеки», – отметила Алла Литовченко.

Она также добавила, что на сегодня 7 днепропетровских семей, которые хотят создать приемные семьи, уже прошли обучение при областном центре социальных служб для семьи, детей и молодежи. Сейчас они подбирают детей на воспитание.

Всего на сегодня в городе функционирует 80 приемных семей, где воспитываются 107 детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки и 13 детских домов семейного типа, где воспитываются 87 детей. Только в 2013 году из государственных учреждений в семьи устроили 57 ребят. Всего на сегодня в семьях живут почти 88% детей-сирот и детей, оставшихся без родительской опеки. В связи с этим детские дома города прекращают свою работу. На сегодня из 5 таких заведений остался лишь один – детский дом №1. На сегодня на учете в управлениях-службах по делам детей находится 1 761 ребенок-сирота и лишенные родительской опеки, из них 1 542 ребенка воспитываются опекунами, в приемных семьях или детских домах семейного типа.

На Днепропетровщине в этом году созданы 10 детских домов семейного типа [Электронний ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу:

<http://www.gorod.dp.ua/news/92121> – Загол. з титулу екрану. – Мова: рос. –
Перевірено: 23.06.2014.

Это позволило в январе-мае 2014 года устроить в семейные формы воспитания еще 59 детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки. Также за это время созданы еще 19 приемных семей, в которые устроены 48 детей. Еще 66 детей-сирот усыновлены.

Сейчас на учете в службах по делам детей Днепропетровской области находится 9132 ребенка-сироты и детей, лишенных родительской опеки. Из них 8246 детей находится в семейных формах воспитания. Это более 90% детей-сирот.

В частности, на попечении находится 6561 ребенок (71,8%). В 377 приемных семьях и 142 детских домах семейного типа воспитывается 1685 (18,5%).

В государственных учреждениях для детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки, воспитывается 593 (6,5%) ребенка.



В Днепропетровске появились еще 3 приемные семьи [Электронный ресурс]
– Електронні дані. – Режим доступу: <http://dnepr.info/news/region/57167-dnepropetrovsk-sozdano-priemnye-semi>

– Загол. з титулу екрану. – Мова: рос. – Перевірено: 16.04.2014.



С начала года в Днепропетровске создано 3 приемные семьи, в которые устроены 3 ребенка-сироты и лишенных родительской опеки, еще 3 ребенка доустроены в уже функционирующие приемные семьи и детские дома семейного типа. Об этом сообщили в управлении-службе по делам детей Днепропетровского городского совета.

При областном центре социальных служб для семьи, детей и молодежи еще 6 семей, желающих взять ребенка на воспитание, прошли обучение и осуществляют подбор детей.

За указанный период в городе усыновлено уже 15 детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки, из них 14 детей – гражданами Украины, 1 ребенок стал членом иностранной семьи.

С каждым годом все больше детей воспитываются в приемных семьях, детских домах семейного типа и под опекой. С начала года из государственных учреждений в семьи устроено 4 ребенка. Всего на сегодня в семьях живут более 88% детей-сирот и детей, оставшихся без родительской опеки.

На учете в управлениях-службах по делам детей находится 1 749 детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки, из них 1 545 детей воспитываются опекунами, в приемных семьях или детских домах семейного типа.

В Днепропетровске детей из приемных семей и детских домов семейного типа научили расписывать пасхальные яйца[Электронный ресурс] –

Електронні дані. – Режим доступу:

<http://www.fdu.org.ua/news/249#sthash.WPTOWItx.dpu> – Загол. з титулу екрану. – Мова: укр. – Перевірено: 18.04.2014.

17 апреля в Днепропетровске состоялся благотворительный мастер-класс по росписи Пасхальных яиц для 40 детей из приемных семей (ПС) и детских домов семейного типа (ДДСТ). Мероприятие организовал Фонд Рината Ахметова «Развитие Украины» в партнерстве с благотворительным фондом «Помогаем» (ранее «Сияние Радуги»).

В Днепропетровске детей из приемных семей и детских домов семейного типа научили расписывать пасхальные яйца. Во время двухчасового мастер-класса дети внимательно слушали мастерицу по созданию писанок и с энтузиазмом расписывали яйца: сначала разрисовывали воском, а затем окунали с краску различных цветов. Мастерица также рассказала участникам мероприятия о символах, которые необходимо использовать при разрисовке пасхальных яиц, чтобы создать не просто произведение искусства, а настоящий оберег. Дети признались, что им такое занятие понравилось, а сделанные своими руками работы они подарят мамам.



Всего к празднику Пасхи в Днепропетровске пройдут 4 таких мероприятия для 40 детей из ПС и ДДСТ города возрастом от 7 до 14 лет. «В течение этой и следующей недели дети смогут создать радость своими руками, стать творцами счастья для себя и своих семей»,— рассказал Андрей Пинчук,



глава наблюдательного совета благотворительного фонда «Помогаем». – В такое сложное для нашей страны время очень важно поддержать приемных родителей и родителей-воспитателей. Ведь эти семьи воспитывают до 10 детей и в значительной мере зависят от государства и его финансовой помощи».

По состоянию на 1 апреля 2014 года в Днепропетровской области создано 138

ДДСТ и 382 приемных семей, в которых воспитывается 1956 детей. Из них, 96 ДБСТ и 127 ПС (932 ребенка) создано за время реализации проекта «Семья для ребенка», который реализуется Фондом Рината Ахметова «Развитие Украины» совместно с Днепропетровской областной государственной администрацией. «Одной из главных задач проекта «Семья для ребенка» является развитие семейных форм воспитания в Днепропетровской области, – отметила Ольга Юдина, менеджер фонда Рината Ахметова «Развитие Украины». — Но на этом наша работа не ограничивается. Недостаточно создавать семьи, необходимо постоянно поддерживать и развивать навыки приемных родителей. Для повышения родительского потенциала и предупреждения психологического выгорания среди приемных родителей и родителей-воспитателей мы проводим тренинги, организовываем группы взаимопомощи, супервизийные встречи, выездные заседания Родительского клуба, оказываем индивидуальную консультативную помощь».

**Пятые «Рождественские встречи» для ПС и ДДСТ Днепропетровщины
[Электронный ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу:**

<http://www.voloske.com/?newsid=135&seourl=pyatye-rozhdestvenskie-vstrechi-dlya-priemnyh-semey-i-detskih-domov-semeynogo-tipa-dnepropetrovschiny> –

Загол. з титулу екрану. – Мова: укр. – Перевірено: 12.01.2014.

В субботу, 11 января 2014 года, в Днепропетровском академическом театре оперы и балета состоялся ежегодный, традиционный для нашего города, благотворительный фестиваль «Рождественские встречи». Праздник детского смеха, сюрпризов, друзей и единомышленников проводился в пятый раз Днепропетровской областной благотворительной организацией «Сияние радуги», председателем правления которой является руководитель отдела по делам семьи Днепропетровской епархии священник Андрей Пинчук. Фестиваль объединил 167 приемных семей и детских домов семейного типа, в которых воспитывается 850 детей-сирот и детей, лишенных родительской опеки.

Всех участников «Встреч» ждала увлекательная творческая и игровая программа. Специально для детей были проведены различные мастер-классы по рукоделию. Детский театр «Золотой ключик» показал спектакль «Маугли». Скучать детям не давали веселые клоуны, развлекавшие их историями и фокусами, конкурсами и различными играми.

Собравшихся на праздник детей и родителей с Рождеством Христовым и Новым годом поздравил митрополит Днепропетровский и Павлоградский Ириней. «Рождество Христово – это праздник для нас, потому что именно ради нас и нашего спасения Христос оставил небо, принял нашу плоть, которую он создал, вдохнул в нее бессмертную душу. Он рождается в нашей плоти, чтобы приблизить нас к Богу, чтобы вернуть нас в тот потерянный рай, который

однажды потеряли родители за непослушание. Мы желаем детям послушания родителям, воспитателям, церкви», – сказал архипастырь.

С приветственными словами также выступили почетные гости: первый заместитель председателя Днепропетровской ОГА Анатолий Крупский, заместитель городского головы Днепропетровска Елена Лозенко и начальник криминальной милиции по делам несовершеннолетних ГУ МВД Днепропетровской области, полковник милиции Ирина Качинская.

Во время фестиваля также были отмечены его победители – ими стали 10 многодетных и приемных семей, отличившихся в различных сферах жизни.

- В номинации «Семья года» победил детский дом семейного типа Людмилы Чуб из Желтых Вод, в котором созданы лучшая семейная атмосфера и условия для полноценного развития ребенка.
- В номинации «Открытие года» победил детский дом семейного типа Маковецкого из Томаковского района. Это молодая семья, которая была создана в 2012 году и за время своего функционирования достигла выдающихся успехов по воспитанию детей.
- Победителями в номинации «Спортивная семья года» стала приемная семья Натальи Терещенко и Игоря Кругляка из Днепродзержинска.
- Победителями в номинации «Умелые ручки» стала приемная семья Кошман из АНД района Днепропетровска.
- В номинации «Милосердие года» победил ДДСТ Лискиных из Новомосковска, который активно помогает другим семьям, откликается на проблемы других и в таком духе воспитывают своих детей.
- В номинации «Золотая лира» победил ДДСТ Мартыненко из Межевского района.
- В номинации «Артистичность года» победил ДДСТ Пирогов из Марганца.
- Победителями в номинации «IQ года» стал детский дом семейного типа Валентины Таран и Владимира Фидищенко из Криворожского района.
- В номинации «Хозяева года» победила приемная семья Стрельцовых из Покровского района, проживающей в сельской местности, имеющей большое хозяйство, в котором работают всей семьей и достигли успехов в ведении хозяйства.
- В номинации «Путешественники года» победил детский дом семейного типа Дзюбы из Марганца.

Почетные гости приняли участие в церемонии награждения семей-победителей фестиваля.

В рамках фестиваля в холле театра прошла выставка семейной фотографии.

Дніпропетровщина є лідером в Україні за створенням дитячих будинків сімейного типу [Електронний ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу: [http://www.adm.dp.ua/OBLADM/OblDp.nsf/\(docweb\)/BD342010DEC56AF9C2257C4500451C30?OpenDocument](http://www.adm.dp.ua/OBLADM/OblDp.nsf/(docweb)/BD342010DEC56AF9C2257C4500451C30?OpenDocument) – Загол. з титулу екрану. –

Мова: укр. – Перевірено: 18.12.2013.

Ніна Тутова, начальник служби у справах дітей Дніпропетровської облдержадміністрації, під час прес-конференції розповіла, як у Дніпропетровській області реалізується програма із захисту прав дитини. Зараз на Дніпропетровщині функціонують 130 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховуються 1620 дітей.



Дніпропетровщина є лідером з розвитку сімейних форм виховання. Наразі в регіоні функціонує 130 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховуються 1620 дітей. З них тільки 11 будинків було створено на державній території. Тобто, будинок і меблі дала держава. Протягом останніх років вдалося досягти максимального розвитку прийомних сімей і дитячих будинків сімейного

типу. За 10 місяців 2013 року 366 дітей влаштовано на виховання в прийомні сім'ї та у дитячі будинки сімейного типу.

«Дніпропетровська область за кількістю створених дитячих будинків сімейного типу є лідером в Україні. У цій сфері системна робота проводиться в рамках реалізації в регіонах завдань, доручень Президента України щодо захисту прав дитини. Всі інші дитячі будинки сімейного типу були створені на території батьків-вихователів. Ще 7 тис дітей перебувають під опікою. Опіку в основному оформляють родичі. Тільки з початку року на виховання в дитячі будинки сімейного типу було прийнято 380 дітей. Під опікою держави в Дніпропетровській області ще знаходиться 607 дітей, 150 з них – інваліди, 110 – практично досягли 18 років. Ще 5 років тому в різних держустановах виховувалося близько 4 тис дітей. Так що, прогрес у цьому питанні на обличчя. Сьогодні створилася така ситуація, що не батьки-вихователі або бажають взяти дитину під опіку вибирають дітей, а діти вибирають, в якій сім'ї вони хочуть жити. Ми пропонуємо дітям побувати в декількох сім'ях і зробити свій вибір. Наш регіон на власному досвіді переконався в ефективності та дієвості такої практики. І наше завдання сьогодні – створити таку систему, щоб кожна дитина виховувалася в родині», – повідомила Ніна Тутова.

Ніна Тутова додає, що з початку року в Дніпропетровській області усиновили 132 дітей.

«120 дітей усиновлені громадянами України, 12 – іноземцями. Діти, усиновлені іноземцями, – або дорослі, або з різними фізичними і психічним розладами. Діти до 5 років усиновлюються тільки в тому випадку, якщо мають серйозні захворювання. Зазвичай американці усиновляють дітей з синдромом Дауна. 12 осіб – це, звичайно, зовсім не багато, якщо враховувати, що в 2005 році за кордон з області було усиновлено 250 дітей», – сказала вона.

Дитячий будинок сімейного типу родини Дзюби [Електронний ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.moya-rodyna.org.ua/uk/dityach-budinki-smejnego-tipu/dbst-dnipropetrovsk-area.html> – Загол. з титулу екрану. – Мова: укр. – Перевірено: 8.07.2014

Кількість вихованців, їх вік і стать: 9 дітей, віком 5 - 13 років

Контактна особа: Дзюба Тетяна Іванівна, Дзюба Юрій Володимирович

Ідея створення ДБСТ виникла в нас ще в 1994 р., коли ми працювали в Москві. На той час хотіли створити славнозвісний «Кітеж» – містечко, де мали проживати обездолені дітлахи зі своїми новими сім'ями; ми мріяли поїхати туди працювати і віддати своє тепло та ласку дітям-сиротам.

Але не склалося. Коли у нас з'явився маленький Микитка, я тяжко захворіла. Надії на одужання майже не було. Лежачи в реанімаційному відділенні, я весь час говорила до Господа в молитвах і просила його допомогти мені та моїй родині подолати хворобу. Я обіцяла виховувати знедолених дітей, сіяти зерно добра в їх серця і це буде «Божа нива». Минав час, хвороба відійшла. Дитина піросла і майже одужала. А обіцянка залишилась і нагадувала про себе.

Одного дня мені зателефонувала знайома, яка працювала у виконкомі, і запропонувала поїхати до школи-інтернату у с. Вище-Тарасівка познайомитись з дівчинкою, якій 10 років, навчається на «5», сирота. Поговоривши з чоловіком, вирішили, що поїду і познайомлюсь з нею, подивлюсь та порозмовляю. Другого дня вирушили в дорогу. Це було 17 січня. Приїхавши – познайомились, порозмовляли, поплакали і здалося, що ми знайомі з самого народження. Це був четвер і нам запропонували забрати її на вихідні. Ілона погодилась, так як мріяла вирватись з того пекла. Вдома вона



себе почувала так, нібито жила тут завжди. З першого ж дня ми були татом і мамою. Наш Микита спочатку сприйняв її як дівчинку, яка прийшла побавитися. Але потім почалися ревності. Я протягала дві руки і говорила, що для кожного є своя рука, яка буде їх пестити та обіймати, так і мирились.

Йшли дні з оформленням документів, і тоді ми вперше почули про прийомну сім'ю «під великим секретом». Коли ми почали добиватися статусу прийомної сім'ї, нам відкрито в очі відповіли: «Краще гроші віддати до інтернату, чим створювати обузу собі на голову». Весь тягар біганини з документами ліг на мене, так як чоловік працював з раннього ранку до пізньої нічечки. В прийомній сім'ї нам було відмовлено, і сказали, що якщо ми будемо наполягати, то Ілона залишиться в інтернаті, нам її не віддадуть. Ми вирішили оформити на неї опіку. Зараз їй виповнилось 16 років. Але в скронях кожного дня звучав голос: «Це ще не всі, коли?..» Ми переїхали до міста, щоб дітям дати кращу освіту і почали роботу по відкриттю прийомної сім'ї, тут ми і дізнались, що є також ДБСТ. Два роки ми не могли просунутись ні на крок у цьому напрямку. На той час ми примітили одного хлопчика з притулку – Данилка. Ми з ним підтримували відносини 1,5 роки. Навідувались до нього, забирали додому, але не мали документів про закінчення курсу підготовки. Коли ми поїхали на навчання, дитину відправили до дитячого будинку. Він плакав і говорив, що в нього є вже тато і мама. Зараз Данилко з нами, але прийшов він зовсім іншим, знервованим і заляканим.

По закінченню навчання ми отримали дозвіл на відкриття ДБСТ. Перші діти – Ковальчук Яна та Юра, Ганоіченко Діма. Брат з сестрою пройшли нелегкий шлях перед тим, як потрапити до нас, і ми навіть не сподівались, що зможемо зробити з них щось добре. Але за ці місяці, що діти з нами, Яна стала майже відмінницею. Юру з Дмитром не можна було залишати навіть на хвилинку, все трощилось – олівці, іграшки, книжки. Потім з'явилися Данилко, Каріна та Ярослав. Микита з Ілоною допомагають нам у вихованні молодших дітей.



Така в нас велика родина. Ми з чоловіком задоволені і любимо всім серцем наших щебетунів, вони в нас найкращі.

Дякуємо Богу і всім, хто допомагає в нашому нелегкому покликанні виховувати знедолених дітей.

Дитячий будинок сімейного типу родини Іванець [Електронний ресурс] – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.moya-rodyna.org.ua/uk/dityach-budinki-smejnego-tipu/dbst-dnipropetrovsk-area.html> – Загол. з титулу екрану. – Мова: укр. – Перевірено: 8.07.2014

Кількість вихованців, їх вік і стать: 6 дітей, віком 12 - 16 років

Контактна особа: Іванець Людмила Володимирівна



Мене завжди оточували діти. Маю тринадцятирічного сина Ілля, який завжди хотів мати сестру. Здобувши освіту, я працювала вихователем у дитячому садку, згодом – у дитячому будинку. У дитячий будинок пішла працювати з власної волі, хотіла бути потрібною цим дітям. Так минуло 7 років. У 2005 році дізналася, що у Бабушкінському районі створюється дитячий будинок сімейного типу. Я вирішила, що маю його очолювати.

Коли повідомила новину сину – він зрадив. Сказав: «Я мріяв про сестричку, а матиму одразу п'ятьох».

Так, з 14 вересня 2005 року існує дитячий будинок сімейного типу Іванець, в якому живуть дівчата, я та Ілля. Дівчатам від 9-ти до 13 років. Це три рідні сестрички, Марина, Наталя та Оксана, а також Еля і ще одна Наталка. Всі дівчата навчаються у 119 середній загальній школі, а Ілля навчається у 126 школі.

Ми живемо у великій, дуже гарно облаштованій квартирі, в якій створено всі умови для життя, навчання та розвитку дітей. Діти звикають до нових умов життя, до нових обов'язків, нових правил, нових стосунків, нового способу життя.

Еля виявила неабиякі танцювальні здібності. Вона другий рік займається у танцювальному ансамблі «Маестро», що в КСК «Шиннік». Оксана, Марина та дві Наталі займаються спортивними танцями у денс-гурті «Шторм». Також дівчата відвідують гурток бісероплетіння, де Марина та Наталка мають великі успіхи. Ілля займається у музичній школі, грає на гітарі, та в театрі – балеті на льоду «Кристал». Всі діти мають свої обов'язки по господарству. Допмагають готувати їжу, підтримують чистоту в оселі, прасують свої речі, ходять до магазину за харчами та іншим.

Ми всією сім'єю дуже любимо подорожувати. За минулий рік ми всі разом відвідали Львів, Запоріжжя, Трускавець, Алушту, Ялту, Умань.

Весь вільний час я віддаю дітям. При першій можливості прагну дати дітям щось нове, цікаве, що необхідне для їх всебічного розвитку. Іноді виникають труднощі, але будь-яка справа не буває ідеальною.



З нами завжди поруч люди, які небайдужі до долі моїх дітей, які завжди підтримають, допоможуть, не залишать наодинці з труднощами. Це Калашников Сергій Васильович, Потепун Юлія Василівна, Нечипорук Василь Анатолійович, Доброгорський Олександр Володимирович, отець Сергій, Ровна Валентина Дмитрівна,

Сіра-Огороднікова Галина Миколаївна, Ротко Оксана Іванівна.

Завжди з цікавістю спостерігаю за дітьми, їх розвитком, стосунками між собою, їх інтересами... Час прожитий разом – маленька цікава історія...

Вітчизна починається з родини

**Дитячі будинки сімейного типу та питання усиновлення на
Дніпропетровщині**

Дайджест

Укладач Лілія Миколаївна Лебедева

Підписано до друку 28.05.2014. 88 стор. Тираж 50 прим.
КЗ «Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді ім. М.Светлова»,
49070, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 60.
e-mail:obmsvetlova@i.ua